

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXX

Kaina 35 c.

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, LAPKRITIS - NOVEMBER 16, 1989

Nr. 224

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Lietuvos Komunistų vadams įsakyta atvykti į Kremlių

Vilko ir Motiekos pasisakymai

Maskva. — AP žinių agentūra iš Europos praneša, jog Politbiuras įsakė atvykti į Kremlių Lietuvos Komunistų partijos vadovybei trečiadienį (tai yra vakar), kaip atrodo, kad nuramintų vieną veikiausių Sovietų respublikų.

Nėra jokio oficialaus pranešimo iš Sąjūdžio apie įsakymą atvykti, o taip pat ir iš dviejų respublikos deputatų. Manoma, jog Politbiuro nariai gal nori kalbėti apie nepriklausomą Komunistų partijos statusą Lietuvoje ir priimtus įstatymus, kuriuos Kremlius laiko nekonsituciniais arba kad Lietuva nepasektų Estijos nutarimu anuliuoti 1940 metų „nutarimą“ įsijungti į Sovietų Sąjungą. Ketvirtadieniais visada būna savaitiniai Politbiuro posėdžiai. Užsienio ministerijos vyresnysis prieigūnas Jurius Gremitsky pasakė neturįs jokių informacijų apie šį įsakymą, bet priminė, kad tai nieko ypatingo, nes dažnai respublikų partijos vadovybės dalyvauja tokiose sesijose Maskvoje.

Vilko pasisakymas

Eduardas Vilkas, kuris yra Lietuvos deputatu Aukščiausiam Soviete, pasakė, jog jis manąs, kad svarbiausias klausimas yra galimas nepriklausomas Lietuvos komunistų partijos paskelbimas. Šis siūlymas yra Lietuvos vyriausybės įrašytas dienotvarkėn, kuris buvo

praneštas praėjusį mėnesį ir kuris bus svarstomas partijos kongrese gruodžio 19 dieną. Šitokia „revoliucija“ iš Lietuvos pusės būtų pavojinga Sovietų Sąjungos partijos vienybei, nes tuo pačiu metu ji jau yra kritikuojama už krašto ekonominę krizę ir už praradimą narių.

Motiekos pasisakymas

Kazimieras Motieka, kuris taip pat yra Aukščiausiosios tarybos deputatas, pasakė, jog susitikimas gali būti surištas su Prezidiumo nutarimu panaikinti kai kuriuos svarbius nuostatus Baltijos respublikoms didesnės autonomijos klausimuose. Kremlius jau paskelbė, kad priimti įstatymai Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje ir Azerbaidžane yra prieš Sovietų Sąjungos konstituciją.

Lietuvos pilietybės priimtasis įstatymas taip pat esąs prieš sovietinę Konstituciją, kaip paskelbė Sovietų Prezidiumas. Jie taip pat nutarė, jog trijų Baltijos valstybių priimti įstatymai, kad lietuvių, latvių ir estų kalbos yra valstybinės kalbos, pažeidžia žmogaus teises ka kuriems žmonėms. Ir prez. Gorbaciovą kritikavo siūlymus, kad Baltijos respublikos turėtų savo atskiras partijas. Gorbaciovas labai griežtai pasisakė rugpjūčio mėnesį prieš Lietuvos komisijos paskelbimą, kad Lietuvos įjungimas į Sovietų Sąjungą 1940 metais yra tarptautinis nusikaltimas.

Brzezinskio samprotavimai

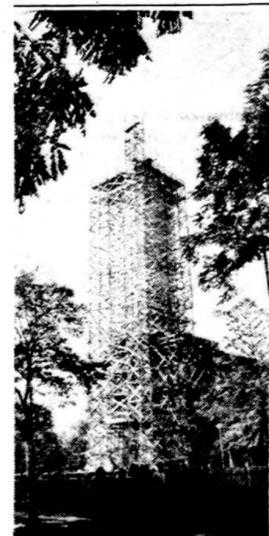
Washingtonas. — Ar įmanoma atgaivinti Sovietų ūkį ir įvesti politinį pluralizmą, savo naujoje knygoje „Komunizmo gimimas ir mirtis 20 šimtmeptyje“, klausia Zbigniewas Brzezinskis, buvęs prezidento Carterio vyriausybės narys. Autoriui tai atrodo neįgyvendinama svajonė. Netikėdamas „perestroikos“ ir „glasnost“ pasisekimu, jis Tarybų Sąjungos ateityje įžiūri keturias pagrindines galimybes.

Pirmoji galimybė, tai ilgiau kaip dešimtmetį užtrukianti esminė santvarkos krizė be aiškios išeities; nuolatiniai neramumai, kuriuos sukels ūkiniais nepritekliais nepatenkintos miestų gyventojų masės ir, ypač, politiniai įsisūbavusios nerusų tautos. Antra galimybė būtų, neramumams nulsčius, nauja politinė ir ūkinė stagnacija bei tradicinio rusiškojo centralizmo sugrįžimas.

Tai, pasak Brzezinskio, gali privesti prie trečios galimybės: kariuomenė ir KGB jėga pasitverti valdžią ir tą savo žingsnį pateisina apeliuodamos į didžiariusiū nacionalistines emocijas. Ketvirtoji galimybė — nesibaigianti krizė priveda prie komunistinės sistemos nuvertimo — Brzezinskii šiuo metu atrodo gana tolima.

Kuo ilgiau „perestroika“ užsitęs, rašo Brzezinskis, tuo labiau didės nerusų tautų reikalavimai. Netrukus tai susikristalizuos į aiškų tautinio suverenumo reikalavimą. Masi-

nės nacionalistinės demonstracijos jau įvyko devyniose iš 14 Sovietų Sąjungos nerusų respublikų. Tai, kas prasidėjo Rytų Europoje ir Pabaltijo valstybėse, plėsis ir stiprės. Ir jei tie neramumai išsilis į musulmoniškas respublikas ir į Ukrainą, reikės suabejoti, ar Sovietų Sąjunga iš viso išliks. 21 šimtmečio pradžioje Sovietų Sąjunga gali tapti intensyviausia nacionalistinių konfliktų arena visame pasaulyje. Tai reikštų galutinę nacionalizmo pergale prieš komunizmą.

Klaipėdoje po trijų dešimtmečių atstatomas nugriautas Marijos — Tautos karalienės bažnyčios bokštas. Bokšte bus įtaisyti varpai.

Washingtono prez. G. Bushas lydi Filipinų prezidentę Corazon Aquino po oficialių susitikimų ir Baltuosius rūmus pasitarimams.

„Tegu Vokietija lieka padalinta“

Jeruzalė. — Kai daugelis pasaulio kraštų džiaugiasi Rytų Vokietijos įvykiais, tai Izraelis stebi tuos įvykius su pastebimu šaltumu. Kai Rytų Vokietija artėja arčiau vakarų pasaulio, tai Izraelio oficialūs pareigūnai susilaiko nuo sveikinimų Vokietijai ir išpėja kitus del galimo pavojaus iš vokiečių pusės.

Izraelio vyriausybė pasisakė niekad neužmegsianti diplomatinį ryšį su Rytų Vokietija, kol ji formaliai neatsisakys Izraelio už genocidą ir neatmoka karo reparaacijų, kaip kad padarė Vak. Vokietija 1952 m. Rytų Vokietija pakartotinai pareiškė, kad ji nėra atsakinga už nacių Vokietijos nusikaltimus. Premjeras Shamiras pasakė, jog „šis nepastovumo periodas turi daug pavojų“. Vokietijų susijungimas atneštų daug pavojų.

„Ne mūsų generacijoje“

Vokietija, ne tik kad nužudė 6 milijonus žydų II Pasaulinio karo metu, bet ji yra atsakinga ir už I Pasaulinį karą, kalbėjo

Izraelio televizijos programoje Gerson Shoken. „Haaretz“ dienraščio redaktorius. Dukart šiame amžiuje vokiečiai atnešė pasauliui tragediją, todėl esą labai svarbu, kad Vokietija liktų padalinta. O didžiausias Izraelio laikraštis „Yediot Aharonoth“ savo redakciniame straipsnyje rašo: „Galbūt Vokietijos susijungimas yra neišvengiamas, bet dėl Dievo meilės, ne mūsų generacijoje“.

Gynybos ministeris Rabinas susirūpino, kad itampa Europoje mažėja ir ginklų pirkimas iš Izraelio sumažėjo. Tačiau Izraelyje tikroji problema yra emociinė. Žydai negali užmiršti naciu nusikaltimų ir todėl jie yra priešingi vokiečių susijungimui. Izraelio politikai ir vyriausybės nariai dažnai primena savo viešose kalbose vokiečių nacių nusikaltimus. Panašiai Izraelyje kalbama ir apie arabus, jog jie nori sunaikinti žydus taip pat, kaip naciai kad padarė, rašoma minėtame dienraštyje.

Atnaujintas universitetas

Kaunas. Visuomenės mokslų universitetas spalio 3 d. bendru dėstytojų ir klausytojų susirinkimu pradėjo naujuosius mokslo metus.

Naujajame universitete ir jo filialuose Jonavoje, Kėdainiuose ir Marijampolėje šiais metais mokysis apie 800 klausytojų. Universiteto direktorius Augustinas Sasnauskas sako, jog persitvarkymas paskatino pakeisti ne tik aukštosios politinės mokyklos pavadinimą, bet ir mokyklo turinį. Trijuose fakultetuose — politinės kultūros, ekonomikos ir valdymo problemų — daug naujų disciplinų. Isteigti politologijos ir socialinių politinių procesų analizės ir valdymo, tarptautinių ir nacionalinių santykių, teisės problemų, dabartinės filosofijos, pasaulinės

kultūros problemų skyriai. Bus nagrinėjamas ir Respublikos ekonominis savarankiškumas.

Bus dėstoma specialūs kursai menedžeriams, aukso ir pinigų problemos, mišrių įmonių funkcionavimas ir daug kitų skyrių. Taip pat bus dėstoma Lietuvos istorija, ekonominiai, kultūriniai ir moksliniai ryšiai su užsienio šalimis, Lietuvos pedagogikos istorija ir kalbos kultūra.

— Prie Prancūzijos — Šveicarijos sienos buvo formaliai atidarytas atomų skaldytuvų, kurio įrengimas žemėje tęsiasi 27 kilometrus. Šis skaldytuvus kainavo daugiau kaip 810 mil. dol. Mokslininkai sako, kad tai vienas geriausių atomų skaldytuvų pasaulyje.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Salvadora kariuomenė pirmą kartą panaudojo sunkiuosius ginklus prieš komunistų partizanus, kai jie nenustojo pulti sostinės apylinkėse karių bazes ir patį miestą. 339 žmonės buvo užmušti ir 373 sunkiai sužeisti. Žuvusiųjų tarpe yra 86 kareiviai, 202 sukilėliai komunistai ir 51 civilis gyventojas.

— Maskvoje Komunistų partijos laikraštis „Pravda“ rašo ilgus komentarus, kuriuose sako, jog Vokietijų susijungimas neįmanomas, ir išpėja tuos, kurie mano, jog Berlyno sienos aižėjimas jau reiškia, kad nebėra pokarinio Europos padalijimo.

— Estijos Aukščiausioji taryba sekmadienį nubalsavo, kad tie veiksmai, kuriais buvo kraštas prijungtas prie Sovietų Sąjungos, yra Estijos „karinė okupacija“. Taryba deklaravo, jog 1940 metų sesija, kuri sutiko su Sovietų Sąjungos pavergimu, yra neteisėta.

— Kremliuje Aukščiausioji Sovietų Sąjungos taryba pradėjo diskutuoti tautybių klausimus. Žurnalas nuomone, Maskva pradės griežčiau elgtis su respublikų reikalavimais, neišleisdama iš Centro kontrolės pagrindinių klausimų.

— Vorkutos srityje ištryliko kasyklų 12 yra uždarytos dėl paskelbto streiko. Darbininkai atsisako grįžti į kasyklas tol, kol vyriausybė neįpildys pažadėtų reformų šią vasarą ir kol nepadidins atlyginimų. Taip pat buvo pažadėta atvežti maisto, o jo vis dar nepristato.

— Vliko seime buvo nutarta, jame esančias organizacijas papildyti naujais nariais iš Lietuvos atvykstančiais rezistentais.

— Vliko seimas Baltimorėje nutarė išplėsti savo veiklą Europoje, nors tai pareikalautų didesnių išlaidų. Sveikiname!

— Sofijoje, Bulgarijos sostinėje, kaip praneša „Washington Post“ laikraštis, pastebimai švelnėja griežtosios linijos politika, kai pasitraukė iš pareigų Živkovas. Valstybės Teisingumo ministeris pasiūlė vyriausybei legalizuoti disidentų veiklą — „Ecoglasnost“ organizaciją, kuri yra opozicijoje.

— JAV Kongresas sutarė galutinai kituose biudžetiniuose metuose „Žvaigždžių karo“ programos reikalams išleisti 305 milijonus dolerių. Pirmą kartą buvo ši suma sumažinta.

— Jeruzalėje žydai paskelbė planą surinkti 2 milijonams dolerių, kad paskatintų iš Sovietų Sąjungos išvykstančius žydus atvykti į Izraelį. Jiems būtų iš tų pinigų padedama įsikurti.

— Bulgarijos komunistų vadui Todorui Živkovui pasitraukus iš visų pareigų, naujasis vadovas Petar Mladenov pareiškė, kad bus tuoj daromos reformos. Jis yra 53 m. amžiaus, Politbiuro narys, buvęs Bulgarijos užsienio reikalų ministeris. Gorbaciovą atsiuntė „savo geram draugui“ pasveikinimą ir tai reiškia, kad Maskva pritaria reformoms.

— Vatikanas praėjusiais metais turėjo 57 mil. dol. nuostolį, bet šiais metais ji sumažino jau 9 mil. dol., praneša kard. Gerald Carter iš Toronto.

Kancleris: „Susijungimas ne vien vokiečių reikalas“

Lenkijos — Vokietijos sienos nekeičiamos

Varšuva. — Kai kancleris Helmut Kohl vėl sugrįžo į Lenkiją tęsti neužbaigto vizito, jis buvo pirmas Vakarų Vokietijos vadovas, kuris aplankė buvusias vokiečių žemes, kurios buvo po karo atiduotos Lenkijai. Jis kartu su Lenkijos premjeru dalyvavo šv. Mišiose.

Lenkai, kurie tai stebėjo televizijoje, buvo nustebę tokiu šiltu kanclerio sutikimu ir sveikinimo plakatais. Komunistinės valdžios metais vokiečių mažuma buvo skriaudžiama. „Helmut, Jūs esate ir mūsų kancleris“, buvo įrašas viename plakate. Kai vienoje pusėje buvo sveikinamas premjeras Mazowieckis, tai kitoje pusėje skandavo: „Helmut! Helmut!“ Pamošklo metu vietos vyskupas ragino lenkus ir vokiečius kurti ateitį kartu Europoje, kurioje jiems tenka gyventi.

Milijonai vokiečių buvo deportuoti iš Silezijos į kitas vietas. Lenkijai šie plotai buvo atiduoti už tai, kad Sovietų Sąjunga rytuose pasiėmė Lenkijos teritorijas nemažą dalį. Tačiau pirmą kartą lenkai matė plakatuose vokiškai užrašus tų miestų ir vietovių, kur gyvena vokiečiai ir kuriuos dabar tvarko 40 metų lenkai.

Vokiečių reikalavimai

Krzyzowa mieste, kur vyko pamaldos, buvo ištiestas didžiulis plakatas: „Mes reikalavime vokiškų mokyklų ir pamaldų bažnyčiose“. Silezijoje Wrocław mieste, buvusiam Breslau, buvo vokiečių vienas seniausių universitetų centrinėje Europoje. Ir šiuo metu gyventojų dauguma save vadina pirmiau Silezijos gyventojais, o tik paskui Lenkijos. Tačiau daugelis jau nebekalba vokiškai.

Mazowieckis pažadėjo atsižvelgti į vokiečių prašymus. Silezijoje buvo ant peticijos surinkta 200,000 parašų, kad būtų leista veikti vokiečių kultūrinei organizacijai. Vak. Vokietija visą laiką ragino Varšuvą leisti mokyklose dėstyti vokiečių kalbą ir bažnyčiose melstis vokiškai. Mozowieckis pietų metu tosto kalboje sutiko, kad buvo skriaudžiami vokiečiai.

Valymas Alytuje

Alytus. — Alytaus miesto komitetas nutarė pašalinti iš partijos vykdomojo komiteto pirm. N. Januškevičienę, o vicepirmininkams A. Bernatavičiui ir A. Makštūčiui pareiškė papeikimus. Jie pažeidė darbo tvarkos nuostatus, skirstydami sklypus pavienių žmonių statybai. Pašalintas iš pareigų ir architektūros ir urbanistikos valdybos viršininkas G. Gabrilavičius. Todėl deputatai pareiškė nepasitikėjimą ir visam komitetui ir komitetas pasitraukė. Miesto partijos komitetas turės sudaryti naują vykdomąjį komitetą, o Alytaus miesto komiteto pirmininko pareigas pavestos laikinai deputatui V. Valentukevičiui.

— Detroite Fordo kompanija pranešė, jog norėdama daugiau apjungti pasaulinę automobilių industriją, nupirko Jaguaro kompaniją Anglijoje už 2.38 milijonus dolerių.

čia, tačiau jis reikalavo Vak. Vokietiją sutikti su reparaacijomis lenkams, kurie buvo verčiami dirbti vergais vokiečių nacių stovyklose karo metu.

Sienos nekeičiamos

Vėliau kancleris Kohl, kalbėdamas Liublino katalikų universitete, pasakė, jog Vokietija pati viena negalės nuspręsti savo krašto susijungimo klausimo. Jis šia savo kelione noris siekti geresnių ryšių tarp Lenkijos ir Vokietijos, kurie praeityje buvo istoriniai priešai. Jis pastebėjo Lenkijos vadams, jog dviejų Vokietijos valstybių susijungimas nesudarys pavojaus jos kaimynams. Kancleris pareiškė, kad Vak. Vokietija nenori keisti dabartinių valstybių sienų, tai yra, kad lenkai ir toliau galės laisvai kurtis Silezijoje.

Kancleris susilaukė didelio lenkų pritarimo, kai jis pasakė, jog „Vokietijai reikia Lenkijos, o Lenkijai reikia Vokietijos. Mes gyvenime kartu“. Jis pabrėžė Vokietijos išiparengimą Europos Bendruomenei ir NATO sąjungai, o Europai priklauso Varšuva, Praha, Viena, Budapeštas, Londonas, Paryžius, Briuselis, Roma ir Maskva. Reikia baigti karo meto nesantaiską ir kurti bendrą Europą, ne tik Europos Bendruomenės sąjungą. Kancleris dar kartą pakartojo, jog Bona neturi teritorinių reikalavimų Lenkijai.

Komunistai prisipažino klydę

Berlynas. — Rytų Vokietijos parlamentas pirmadienį savo sesijoje pripažino, kad Komunistų partijos klaidos buvo tokios didelės, kad partija daugiau nebeturė tos vadovaujamos rolės, kuri yra garantuota Konstitucijoje. Daugelis deputatų savo kalbose kaltino patys save už tokį apsilėidimą, kad Honeckerio vadovybėje leido sunykti ekonomijai ir sudaryti tokia situacija, kad tik per du mėnesius išbėgo 200,000 vokiečių į Vakarų. Deputatai tačiau išrinko prez. Krenzo pasiūlytą kandidatą, Dresdno partijos vadą Hans Modrow naujuoju ministru pirmininku. Vienas deputatas balsavo prieš. Modrow yra tas asmuo, kuris kartu su demonstrantais žygiavo gatvėmis, reikalaujamas reformų. 500 deputatų taip pat slapta balsavimu išrinko Gunther Maleudą parlamento pirmininku, kuris nepriklauso Komunistų partijai.

— Berlynas. — Rytų Vokietijos parlamentas pirmadienį savo sesijoje pripažino, kad Komunistų partijos klaidos buvo tokios didelės, kad partija daugiau nebeturė tos vadovaujamos rolės, kuri yra garantuota Konstitucijoje. Daugelis deputatų savo kalbose kaltino patys save už tokį apsilėidimą, kad Honeckerio vadovybėje leido sunykti ekonomijai ir sudaryti tokia situacija, kad tik per du mėnesius išbėgo 200,000 vokiečių į Vakarų. Deputatai tačiau išrinko prez. Krenzo pasiūlytą kandidatą, Dresdno partijos vadą Hans Modrow naujuoju ministru pirmininku. Vienas deputatas balsavo prieš. Modrow yra tas asmuo, kuris kartu su demonstrantais žygiavo gatvėmis, reikalaujamas reformų. 500 deputatų taip pat slapta balsavimu išrinko Gunther Maleudą parlamento pirmininku, kuris nepriklauso Komunistų partijai.

KALENDORIUS

Lapkričio 16 d.: Edmundas, Gertrūda, Aiškutis, Gerdvilė, Vaišvydas.
Lapkričio 17 d.: Alfiejus, Elzbieta, Grigolius, Dionizas, Gintė, Viktorija, Getautas, Salomeja.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 6:38, leidžiasi 4:31. Temperatūra dieną 29 l., naktį 18 l.

A.A. JUOZAS SINKUS

Spalio 27 d. Detroito pasklido liūdna žinia, kad Šv. Antano parapijos choristo, chormeisterio ir vargoninko pagelbinto Juozo Sinkaus širdis sustojo plakusi.

Juozas Sinkus gimė 1913 m. balandžio 23 d. Lukšių valsč. Šakių apskr. Vargonininkauti mokėsi privačiai. Lietuvoje vargonininkavo Ukmergės ir Marijampolės parapijose.

1956 m. balandžio 17 d., mirus Šv. Antano parapijos vargonininkui ir chorvedžiui J. Blažiui, parapijoje vargonininkavo muz. Stasys Slizys ir Juozas Sinkus.

Kun. D. Lengvinui pakvietus, Juozas Sinkus ilgai vargonininkavo Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje Windsore, Kanadoje.

1980 m. lapkričio 30 d., muz. Stasiui Sliziui pradėjus vargonininkauti Šv. Antano lietuvių parapijoje Detroito, Juozas Sinkus buvo vienas iš pirmųjų choristų organizuojamame choro ir daug padėjo, paruošdamas tenorų ir bosų partijas.

Muz. Stasiui Sliziui redaguojant giesmyną „Viespatie, išklaisyk“, Juozas Sinkus buvo muzikinėje komisijoje. Jo harmonizuota „Marija mylėti“ yra atspausdinta giesmyne. Reikalui esant, dažnai pavaduodavo vargonininką muz. Stasį Slizį. Juozas Sinkus spalio 22 d. giedojo šv. Mišias, o ketvirtai dienų praslinkus, spalio 27 d. mirė ligoninėje.

Juozo Sinkaus kūnas buvo pašarvotas R. G. Harris laidojimo namuose Livonijoje. Spalio 30 d. buvo sukalbėtas rožinis. Atsiveikinimo žodį tarė ir velionio našlei Mėtai bei giminėms užuojautą pareiškė Šv. Antano parapijos choro seniūnė Stefanija Kaunelienė.

Spalio 31 d. velionis buvo atlydėtas į Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos bažnyčią, kurioje už velionio sielą Mišias aukojo Šv. Antano parapijos klebonas kun. Alfonsas Babonas. Giedojo Šv. Antano parapijos choras, muz. Stasiui Sliziui vadovaujant ir atliekant gedulingų Mišių giedamas liturgines dalis.

Po Mišių amžinam poilsiui buvo nulydėtas į Švento kapo kapines. Kun. Alfonsui Babonui atlikus liturgines apeigas, sugiedojome „Marija, Marija“ ir dėdami ant karsto po gelytę atsiveikinime su velioniu. Pietums buvome pakviesti į švedų svetainę.

Nuoširdi užuojauta nuliūdime likusiems žmonai Mėtai ir pusbroliui muz. Kaziu Skaisgiriui.

Antanas Grinius

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINEJIMAS

Lietuvos Kariuomenės šventė Detroito lietuviai minės lapkričio 19 d. Šv. Antano parapijoje, 1750-25-ta g-vė, kampas W. Vernor Hwy.

Tą sekmadienį 10:30 v.r. šv. Mišios bus aukojamos už gyvus ir mirusius laisvės kovotojus.

Mišiose Lietuvos savanoriai-kūrėjai, St. Butkaus ir „Svyturio“ kuopų šauliai bei Dariaus-Girėno klubas dalyvaus su savo vėliavomis. Giedos parapijos choras.

Po pamaldų, 12:15 val. parapijos salėje vyks akademija su menine dalimi.

Paskaitą skaitys plk. lt. Rimantas Dirvonis, o meninė programa atliks Detroito vokalinis moterų vienetas, vadovaujamas muz. Stasio Slizio.

Visi Detroito ir jo apylinkių lietuviai kviečiami minėjime dalyvauti. Minėjimą rengia ramovėnai, šauliai ir birutininkės.

A. Grinius

KRISTAUS KARALIAUS ŠVENTĖ

Dievo Apvaizdos parapijos šviesio komitetas lapkričio 26 d., tuoj po 10:30 val. š. Mišių, parapijos salėje rengia Kristaus Karaliaus šventės minėjimą. Kalbės V. Kolyčius iš Toronto. Visi maloniai kviečiami dalyvauti.

M. J.

Lietuvių Fronto Bičiulių suvažiavime Dainavoje. Iš k.: Ingrida Bublienė, dr. Kazys Ambrozaitis, Marytė Petrušienė ir dail. Marija Ambrozaitienė.

JONAS URBONAS SVARBIOSE PAREIGOSE

Amerikos Lietuvių Respublikonų metiniame suvažiavime, spalio 27 d. įvykusiame Washington, D.C., naujuoju Lietuvių Respublikonų federacijos pirmininku buvo išrinktas detroitietis Jonas Urbonas.

Naująją Michigan valstijos lietuvių respublikonų valdybą sudaro: Jonas Urbonas – pirmininkas, Marytė Petrušienė – vicepir., Algimantas Bražėnas – izdininkas.

Lietuvių Bendruomenės pirmininkas dr. A. Razma su Detroito veikejais. Iš kairės: Matas Baukys, Šaulių centro vald. pirm. Mykolas Abarius, dr. Antanas Razma, Detroito pirm. Nijolė Zelwender ir vicepirm. Jonas Urbonas.

ABITURIENTŲ TĖVŲ DĖMESIUI

Detroito skautų tėvų komitetas sudaro gražią progą visuomeniškai renginyje mokslo metų pabaigoje pagerbti gimnazijas baigusius abiturientus, pasidžiaugti jų jaunystėje vienu iš svarbiausių pasiekimų.

„Kartą pavasarį“ balius, taip nuoširdžiai ir gražiai jau daugelį metų ruošiamas, deja ne visada buvo sėkmingas rengėjams dėl gimnazijas baigiančio jaunimo ir jų tėvų nepakankamo jam dėmesio. Ateinančio pavasario baliui jau numatyta data – balandžio 21-ji diena. Išvengimui nepateisinamų darbo pastangų ir galimų nuostolių, skautų tėvų komitetas nori patirti, ar šio balius rengimas pateisintų pastangas.

M. J.

Redaguoja Aleksandras Pakalniškis Jr., 1043 Fifth St., St. Monica, CA 90403.

LIETUVOS VYČIŲ CHORO ŽINIOS

Lietuvos Vyčių choras dirba intensyviai, besiruošdamas 1990 metais vyksiančiai Dainų šventei.

Choras savo repeticijoms gavo naujas patalpas, tai Šv. Kazimiero seselių vieuolyno auditorija (jėjimas iš kiemo pusės). Kaip ir kasmet, choras gruodžio 15 d. ruošia prieškalėdinių pobūvį „Gintaro“ užkalinėje salėje. Valdybos nariai pasiskirstė pareigoms, tad tikimasi, kad visi pasiruošimo darbai vyks sklandžiai.

Choro metinis pokylis 1990 m. sausio 13 d. ruošiamas Šaulių salėje. Programą atliks pats choras, vadovaujamas muz. Fausto Strolios. Bus šalta-šilta vakariene, laimėjimai, o šokiams gros Ažuolo Stelmoko orkestras. Bilietai gaunami pas pirm. Estella Rogers, arba pas Stasę Rudokienę. Visi lietuviai kviečiami jaukiai praleisti vakarą su Lietuvos Vyčių choru.

Malonu pažymėti, kad į chorą tuoju 6 seselės kazimierietės, tuo būdu choras gerokai padidėjo. Kviečiami visi, kurie nepriklauso chorams, bet norėtų dalyvauti Dainų šventėje, įsijungti į Vyčių chorą. Repeticijos vyksta ketvirtadienį vakarais, 7:30 val., seselių Kazimieriečių vieuolyno auditorijoje.

A.P.B. 36-TOS KUOPOS SUSIRINKIMAS

Lietuvos Vyčių 36-tos kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 20 d. 7:30 val. vak. Nekalto Prasidėjimo parapijos mokyklos salėje. Visi kviečiami dalyvauti.

REDAKTORIAUS DĖKA

Du sekantys straipsniai yra išverstai iš anglų kalbos red. Aleksandro Pakalniškio, Jr.

LIETUVOS VYČIAI VEIKIA CHICAGOJE

Sveikinimai 16-tos Lietuvos Vyčių kuopos narei Stelai Kaulakienė, neseniai įvykusiame metiniame organizacijos suvažiavime Chicagoje įgijusiai Trečiąją Lietuvos Vyčių laipsnį. Stela jau septynerius metus reikišias Vyčių veikloje ir aktyviai prisidėjo prie mūsų kuopos persiorganizavimo. Ilgiausių metų mūsų gerbiamai veikejai!

Suvažiavime mūsų kuopa buvo gausiai atstovaujama.

Detroito skautai ir skaitės lenktyniauja „Pilenų“ stovykloje vykusiame išskyloje. Nuotr. Ginos Baukienės

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL. Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00. Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pasto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuvaldomi. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (Šešt. pried.)	\$40.00	\$25.00	

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šėštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šėštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

South Bostono ir apylinkės Švelniai suruošė šeimos susibūrimą Gardnerio lietuvių klubo patalpose. Tuoj po to Larry išvyko dviejų savaitių ekskursijai į Lietuvą. Tina Shatos su dukra taip pat vyko, o birželio mėnesio susirinkimo dalyviams perteikė išpūdžius.

Buvęs kapelionas kunigas Justinas Steponaitis palaimino neseniai į Didžiąją kelionę iškeliavusio Karolio Genaičio paminklą Šv. Jono kapinėse.

Leonardas Davidonis Mairo Parko įvykusiame kultūriname festivalyje eksponavo savo sukurtus lietuviškus rankdarbius.

Užuojautos Jaričių bei Olivitz šeimos nelaukta mirus Al Jaričiui. Būrys mūsų kuopos narių nuvyko į šio tikrai pasišventusio ir ištikimo Lietuvos Vyčių nario laido tuves. Liepos 23 dieną kuopos nariai dalyvavo į sielos intencija atnašautose šv. Mišiose. Te ilsisi Ramybėje.

Vincukas

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt. pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
PETER STECY, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINES LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts., Ill. Ketr. val. 3-6 v.v.
Tel. 448-1777

Dr. Tumasonio kabinėtą perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
SPECIALYBĖ — PLAUČIŲ LIGOS
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATO
CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
IR ODOŠ CHIRURGIJA
(Augliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINES LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujos ligos
Nechirurginis išsiplėtusiu vėnu
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2559 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL.
Tel. 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: OLYMPIC 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
Išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE McENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 565-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KUDIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio kabinėtą perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

EKONOMINĖS GEROVĖS

Besikeičiant žmonių supratimui, kad krašto ekonominė gerovė priklauso ne tik nuo augančių pajamų, bet ir nuo pajėgumo ateityje jas užsidirbti, ekonomistai pradėjo rūpintis tikslesniais metais krašto ekonominio stovio apskaičiavime.

Pavyzdžiui, įprastais ekonominiais rodikliais, 1970 dešimtmets Indonezijoje atrodė labai sėkmingas. Ekonomija kasmet paauogo net septyniais procentais, krašto ūkininkai kasmet vis daugiau priaugino, gamino. Bet tie skaičiai, anot Jonathan Rowe, rašančio *Christian Science Monitor* (1989.XI.9), nepasako visos tiesos, nes dabartinė ekonominio augimo matavimo sistema neskaito augimo kainos. Pavyzdžiui, šiam augimui sukurti Indonezija pardavinėjo savo krašto neatnaujamus mineralinius resursus. Intensyvi agrikultūra žiurkiai išsekino dirvožemį. Kai Washingtono esantis Pasaulinių Resursų institutas įjungė šią kainą į Indonezijos augimo apskaičiavimus, pasirodė visai kitas ekonominis Indonezijos vaizdas.

Tikras augimas – toks, kuris galėtų būti išlaikomas per ilgą laiką – pasirodė esąs tik pusė to, ką ankstyvesnis skaičiavimas parodė. Bruto investicijos krašte iš tikrųjų buvo tik pusė to, ką rodė senoji apskaičiavimo sistema. Dirvožemio išsekimas panaikino ūkinės gamybos pelną, kuris „beveik išimtinai buvo ateities gamybos sąskaiton“.

Matuoti krašto ekonominį stovį pagal įprastinę sąskaitų sistemą – maždaug taip, kaip vairuoti automobilį su greičio rodiuku, bet be kuro rodiklio ir be priekinio stiklo, anot autoriaus J. Rowe. Indonezijos ekonomistai galėjo pasakyti kaip greitai važiuoja, bet ne kiek kuro turi ir negalėjo matyti kelio, kur važiuoja – ar nenugarmės į ekonominę prarają.

Su šia problema susiduria visi kraštai – tiek industriniai, tiek ir besivystantys. Įprastinis krašto ekonominio stovio rodiklis – krašto bruto produktas („gross national product“ – GNP) – pasako tik kiek kraštas gamina. Nepasako, kiek kraštas sunaudoja savų resursų ar kiek ta gamyba užtersia savo gamtą ar orą. Iš tiesų, pagal krašto bruto produkto (KBP) rodiklį, aplinkos teršimas net gali pakelti jo matuojamą „gamybą“, nes pinigai leidžiami teršimo valymui KBP suvestinėse pasirodo kaip gamybos augimo dalis. JAV senatorius Albert Gore (D-TN), vienas tik saujelės asmenų, kuris rūpinasi šia problema, dabartinę ekonominio augimo nustatymo sistemą vadina „groteskiška“.

Tuo susirūpinus, Jungtinių Tautų tarptautinė komisija jau pradėjo po truputį modifikuoti krašto pajamų sąskaitų sistemas, kad ir labai atsargiai. Krašto pajamų sąskaita kaip tokia dar yra naujas dalykas. JAV-ės šį skaičiavimą pradėjo tik po II-jo Pasaulinio karo. Prieš tai, gyvenant Didiosios depresijos šešėlyje, žmonės manė, kad tik ekonominis augimas buvo svarbus. Užsienio kraštams siunčiant savo studentus Amerikon studijuoti ekonomikos, ši krašto pajamų sąskaitos sistema paplito po visą pasaulį, imtini ir Trečiojo pasaulio kraštuose.

Bet anot autoriaus J. Rowe, nuo II-jo Pasaulinio karo laikų ekonominiai uždaviniai ir problemos yra gerokai pasikeitę. Pietų komisija – besivystančių kraštų sambūris – žalingo augimo pavyzdį duoda iš medi-

cinios srities. Pagal įprastinę ekonomijos vertinimo sistemą, išeitū geriau leisti pinigus brangiam, aukštos technologijos reikalaujančiam mediciniam gydymui negu mažinimui gyventojų susirgimų, išvengiant ligų, nes medicininių reikmenų poreikio augimas ir to pareikalavimo augimas ir to pareikalavimo pildymas bei augantis patarnavimų teikimas kelia krašto bruto produkta.

Dabar apskaičiuojant krašto ekonominį augimą, jau po truputį stengiamasi įjungti ir taršos bei sunaudojamų resursų kainą. Pagal dabartinę sąskaitų sistemą, yra įjungiami pastatų bei gamybos aparatūros susinaudojimo kaina („depreciation“), bet ne derlingos žemės ar gamtos resursų, pvz. naftos ar dujų, suvartojimo kaina, lyg šie resursai būtų neišsenkami.

Pagal dabartinę sistemą, taršos valymas nėra laikomas ekonominiu minusu, o pliusu, nes valymui samdomi žmonės bei naudojamos medžiagos traktuojami kaip nauji darbai ir kylantis gaminių pareikalavimas. Tad didžiuliai Aliaskos nuostoliai po Valdez tanklaivio naftos išsiliejimo, pagal dabartinę ekonominius rodiklius, pasirodė pliusu, ne minusu. Išeina, jog norint pakelti turto rodiklių rezultatus, reikia kuo daugiau ir kuo pigiau gaminti, nepaisant taršos, o pats valymas dar padidins KBP. Bet JAV ekonomistai nesijaudina, nes Amerika dar ilgai gali važiuoti su tokia sąskaita, kadangi kraštas iš viso yra labai turtingas – dar labai daug „kuro“ turi.

Besivystantys kraštai, tačiau, tokio liuksuso sau leisti negali. Jų ekonomistai jau kalba, kad tokia sąskaita juos pastato ant susinaikinimo kelio. Jiems būtina išvystyti naujus, tikslesnius ekonomines gerovės rodiklius.

Konservatoriai, naujų rodiklių priešinininkai, sako, jog krašto bruto produktu niekuomet nebuvo norėta matuoti bendrą krašto gerovę ir neįmanoma apskaičiuoti turimų resursų išsekimo, nes nėra žinomas visų krašto gamtos resursų (pvz. po žeme) kiekis. Jiems atsako naujos sistemos skatintojai, sakydami, jog šioms kraštams yra svarbu žinoti bent sunaudojamų resursų einamąjį kiekį, nors ir nežinomi visi krašto turto rezervai. Be to, nors krašto bruto produktu niekuomet nebuvo taikyta matuoti bendrą krašto gerovę, jis yra pasidaręs sinonimu krašto gerovės stoviu, ir tai yra žalinga, nes klaidina.

„Jei KBP per tris mėnesius nepakyla, mes paskelbiame recesiją, ir tai išaukia įvairius reakcijas“, sako Robert Repetto, pravedęs Pasaulinių Resursų instituto studiją. Ekonominio rodiklių sistemos modifikacija palaiko ir Herman Daley, Pasaulio Banko ekonomistas. Anot jo, šios reformos pasiūlymai nėra tik nauja mada ar fanatiškų ekologijos darbuotojų prasimanymas. „Tai sugrįžimas į tikrą pajamų definiciją“.

Nors daugelis žaliavų pristatymo ir naudojimo imonių labai priešinasis tokiam persiorientavimui, nemaža didžiųjų korporacijų jau pradėjo į rinką išvesti „aplinkai draugiškus“ gaminius, o pirmaujantis verslo-ekonomikos žurnalas *Fortune*, vertindamas įvairių miestų palankumą imonėms, įjungė ir „oro kokybės rodiklį“. Besikeičiant žmonių supratimui iš ko susidaro krašto gerovė, po truputį keisis ir tos gerovės matavimo priemonės.

3. **Braizilija**
Kazys Karuža

46

Po 20 minučių atneša mėsos kepsnius, daržoves, duoną, pyrago bulkutes, sviestą, grietinę, keptas bulves ir kitus priedus. Kepsniai skaniai kvėpia, ypač man, nes jau antrą dieną alkanas, galvoju, kad pagaliau nuraminasi pilvo „kirminai“. Valgau ir mano ausys linksta. Mano bičiulis dr. Antonio Gaulia vis užgeria alučių. Abudu darbuojamės ir juokaujame, kad puikus kepsnis ir gera vakarienė.

Ant scenos pakilimo ateina vyras ir moteris. Vienas vyras skambina pianinu, antras groja fleita, trečias traukia smuiku, o solistas ir solistė dainuoja gražias portugaliskas dainas.

Nė nepajutome, kaip atėjo 1 val. nakties. Norėjau apmokėti sąskaitą. A. Gaulia man neleido, sakydamas, kad esu jo svečias. Aš galėsiu apmokėti kitą kartą, o šiandien moka jis. Be to, pridėjo, kad ryte išvyksta prie stovybos. Todėl negalėsiu su manimi praleisti laiko, bet jo sūnus stud. Luiz pavaižins mane po miestą ir parodys įdomesnes vietas. Jis lietuviškai nekalba, bet gerai moka angliskai, tai susikalbėsiu. Jam jau 21 metai. Taip susitarėme.

Atsikėlęs nuskubėjau į viesbučio valgyklą pusryčių. Pusryčiai puikūs ir skanūs. Pavalgau, einu prie keltuvo, nusileidžiu žemyn ir einu prie durų, kur manęs laukia jaunas studentas Luiz Gaulia. Sedame ir važiuojame su juo, bet ir jis lekia, kaip tėvas Antonio su savo automobiliu, kad man net plaukai pasistojo ant

LIETUVIŠKOS PROBLEMOS

Lietuvos rašytojo Grigorijaus Kanovičiaus akimis

Lapkričio 1 d. į vienos Amerikos žydų organizacijos konferenciją Los Angeles mieste atvyko daugelio romanų, apysakų, pjesių autorius Grigorijus Kanovičius. Jis taip pat yra išleides ir eilėraščių rinkinius. Rašo rusų ir lietuvių kalbomis. Rusų kalba parašyti kūriniai beveik visi tuoj pat išverčiami į lietuvių kalbą.

Kanovičius, kaip ir daugelis kitų rašytojų, muzikų, menininkų bei mokslininkų, tapo Lietuvos laisvėjimo proceso dalininku. Sąjūdžio remiamas, praėjusiais metais rinkimuose į sąjunginę Aukščiausiąją tarybą įveikė stiprų varžovą, komunistinę pakopę aukštai stovintį Vilniaus miesto vykd. komiteto pirm. Algirdą Vileikį. Kanovičius partijai nepriklauso.

LB Vakarų apyg. pirm. Angelė Nelsienė į Kanovičių ir jo žmonai suruoštas priešpiečius pakvietė būrelį visumenininkų ir kultūrininkų, kurie pokalbyje su svečiais praleido kelias valandas.

Būtinasis abipusis pajudėjimas

Vykdamas į žydų konferenciją, Kanovičius turėjo ir kitą tikslą – tarp lietuvių ir žydų siekti atstatyti normalius santykius, kuriuos prieš pusę šimtmečio sugriovė komunistų nacių santarvė, o vėliau jų konfliktas. Susidarė labai sunki problema, kuri išspręsti rimtų pastangų nėra iš vienos pusės neparodyta.

– Būtinasis abipusis pajudėjimas susitiktų ir išsiaiškintų, – dėstė svečias. Susitikus vieni kitą nekaltinti, o vienai ir antrai pusei gal labiau kalčių paieškoti pas save.

– Vakar konferencijoje kalbėjau apie Lietuvą, kaip apie žydų oazę Sovietų Sąjungoje. Lietuvos žydai jaučiasi Lietuvos dalimi, ir aš Lietuvos problemas galiu matyti iš vidaus, bet kaip žydais galiu pažūrėti ir iš lauko.

Galima pridėti, kad kaip talentingas rašytojas ir aukštą dorovinių principų žmogus, Kanovičius susirinkusiam lietuvių būreliui padarė gilų įspūdį. Nepatikėti jo žodžiais ir intencijomis nebuvo galima.

Vykstant pokalbiui su Los Angeles lietuviams, rašytojas dėstė, kad suartėjimui reikia pirmųjų žingsnelių. Jis pažadėjo tokį raginimą daryti Amerikos ir Izraelio žydams. Iš Amerikos

JUOZAS KOJELIS

jis vyks į Izraelį ir siūlys vyriausybei pakviesti kelis Sąjūdžio įtakingus žmones, kaip Landsbergį, Juozaitį, Genzelį. Jo žiniomis, iš Lietuvos kile žydai Izraelyje Lietuvai esą palankūs. Tačiau, jo nuomone, žingsnelius turi daryti ir lietuviai. Konkretus jo siūlymas – sudaryti gal 10-12 žmonių iniciatyvinę grupę, kuri susitiktų, išdiskutuotų ir priimtų planą abiejų pusių išsiaiškinimui ir susitaikymo procesui pradėti.

Pokalbio dalyviams iškelus faktą, kad kai kuriose žydų autorių knygoje, enciklopedijose ir straipsniuose už nacių okupacijos įvykių Lietuvos žiaurumus kaltė verčiama visai lietuvių tautai, rašytojas Kanovičius pastebėjo:

– Aš žinau, kad yra tokių žydų. Daugiskaitos vartojimas yra antižmoniškas, antihumaniškas. Nežiūrint, kaip kas rašo, jūs lietuvių turite patys apie tą laikotarpį rašyti. Rašyti, kaip iš tikro buvo. Nors nuo to laikotarpio užaugo trys generacijos, tačiau jo peržengti negalima. Tai istorinis faktas. Priėmus faktus, išsiaiškinti ir aplinkybes. Jei kas rašo, kad nepriklausomybę Lietuvos žydai buvo skriaudžiami, sako netiesą. Aš dar prisimenu gyvenimą Jonanacių santarvė, o vėliau jų konfliktas. Susidarė labai sunki problema, kuri išspręsti rimtų pastangų nėra iš vienos pusės neparodyta.

– Visais laikais buvo ir yra žudančių ir nežudančių žmonių. Žudyti negalima. Kas žudo, negali būti išteisintas. Nusikaltėliams turi būti paskirtos bausmės.

Rašytojas pritarė vieno pokalbio dalyvio minčiai, kad nusikaltėliai būtų teisiami ir už irodytus nusikaltimus baudžiami, tačiau bausmės jau nebevykdytinos. Net Rainių miške lietuvių, atvykę į Vilnių, aplankytų Lietuvos žydų kultūros centrą.

Lietuvoje yra žydų, kurie Lietuvos nepriklausomybės siekiui nėra palankūs. Bet tai ne Lietuvos, o Lietuvon atvykę žydai. Jie rūpinasi tik savo reikalais.

Angelė Nelsienė kreipėsi į rašytoją Kanovičių, prašydama raginti Amerikos žydus ne tik palankiai žiūrėti į nepriklausomą Lietuvos atstatymą, bet ir ji remti. Jis pažadėjo ir kita dieną savo kalboje žydų konferencijoje tai padarė.

Apie Sąjūdį, Lygą, Gorbaciova

Į Los Angeles buvo atvykę Landsbergis, Antanaitis, Juozaitis, Svarinskas, Belickas, Buračas, Petkus, Terleckas, Gajauskas, Geda, Čekuolis, Galdauskas, Degutis ir daugelis kitų, mažiau žinomų. Daugumas jų masiniuose susitikimuose turėjo progos dėstyti savo pažiūras į įvykius Lietuvoje. Jų interpretacijos didelių prieštaravimų nesijautė. Gal tik tarp Sąjūdžio ir Lietuvos Laisvės lygos žmonių iškilo tam tikrų nuomonių skirtumų, bet ir tai tik labiau laisvinimo proceso taktikos klausimais. Sąjūdžio veikėjas rašytojas Grigorijus Kanovičius, kuris, jo žodžiais, kaip Lietuvos žydai į tai galis pažūrėti ir iš vidaus iš iš lauko pusės, savo požiūriu gal labiau priartėjo prie kun. Alfonso Svarinsko nusistatymo. Svarinskas „Lietuvių Dienų“ korespondentui pasakė: „Aukos žmonės sudarė sąlygas Lietuvos intelektualams saugiai tapti laisvėjimo proceso dalyviais“.

Kanovičiaus nuomone, irgi aukos žmonės (paminėjo Sadūnaitę, Petkų, Terlecką) pramynė kelius.

– Lietuvos Laisvės lyga, – kalbėjo jis – nėra gausi, bet įtakinga. Antanas Terleckas svarbus ir reikšmingas žmogus. Jis nėra tankas, bet giliai galvojančias.

– Sąjūdis – Gorbaciovo politikos rezultatas. Jis turėjo prasidėti taip kaip prasidėjo. Bet Gorbaciovas savo apskaičiavimuose suklydo. Jis suprato, kad imperijos išlaikyti nebegalima. Jis buvo už didelę ir nedalomą Rusiją, susidedančią iš savarankiškai galinčių išsilaikyti valstybių. Bet jis nesuprato, kad tos valstybės gali nenorėti gyventi kartu. Valstybės teisėtai siekia atsiskyrimo. Brudėjimai vyksta imperijos pietuose. Iš antros pusės, Amerika neskuo ta irimo proceso remti, nes jai rūpi ten išlaikyti stabilumą. Taip pat Izraelis siekia atstatyti

galesite nusipirkti pigiomis kainomis. Už bilietus nereikia mokėti.

Mudu paimame. Aš galvoju pasinaudoti ir pamatyti dirbtuves ir jų gražius dirbinius. Norėjau parvežti moterims laktuvų. Bilietus turime.

Važiuojame jūros įlankos link, kuri vadinasi Copacabana. Pastatė automobilį, einame prie gražaus jūros pakraščio. Vanduo mėlynas, nėra jokių bangų. Tai garsusis plažas, kuris sutraukia mases žmonių karštomis dienomis, ypač jaunojo. Pajūris švarus ir malonus pasivaikščioti.

Toliau matyti ilgas ir kiek lenktas gražus naujas tiltas, kuris jungia Rio miestą su įlankos priemiesčiu. Tiltas turi 14 kilometrų ilgio ir per dieną juo pravažiuoja daugiau kaip 15,000 automobilių. Jis pastatytas ant stulpų skersai plačią įlanką.

Gražiausias pjūris prie Atlanto įlankos. Visu pajūriu pravesti du moderniški keliai, o už jų pristatyta lanku didžiuliai dangoraižiai: viešbučiai, istaigos ir kondominium apartamentai. Šalia to, prie jų įrengtos didelės aikštės, kuriose pristatyta statulų. Ten turistai vakarais užkandžiauja ir gaivinais gerimais. O dangoraižių apačioje yra įrengtos modernios valgyklos, restoranai. Jie puikiai įrengti, patarnavimai geriausi ir jais naudojasi daugiausia tie, kurių pilnos kišenės pinigų.

Einame ir mudu su Luiz į gerą restoraną pavalgyti, nes jau buvo 1 val. po pietų. Užsiskėmė gerus pietus. Mano jaunas vadovas užsisako mėsos kepsnį, o aš užsisakiau vėžiukų. Valgau ir skonis tikrai pasakiškas, tokių skanių vėžiukų ir Amerikoje nevalgiau. Sąskaita buvo 25 dol. Tokie pietūs yra pigūs, įskaitant gerimus, kavą su skaniais pyragaičiais ir įvairiais vaisiais.

6. **Braizilija**
Kazys Karuža

46

Po 20 minučių atneša mėsos kepsnius, daržoves, duoną, pyrago bulkutes, sviestą, grietinę, keptas bulves ir kitus priedus. Kepsniai skaniai kvėpia, ypač man, nes jau antrą dieną alkanas, galvoju, kad pagaliau nuraminasi pilvo „kirminai“. Valgau ir mano ausys linksta. Mano bičiulis dr. Antonio Gaulia vis užgeria alučių. Abudu darbuojamės ir juokaujame, kad puikus kepsnis ir gera vakarienė.

Ant scenos pakilimo ateina vyras ir moteris. Vienas vyras skambina pianinu, antras groja fleita, trečias traukia smuiku, o solistas ir solistė dainuoja gražias portugaliskas dainas.

Nė nepajutome, kaip atėjo 1 val. nakties. Norėjau apmokėti sąskaitą. A. Gaulia man neleido, sakydamas, kad esu jo svečias. Aš galėsiu apmokėti kitą kartą, o šiandien moka jis. Be to, pridėjo, kad ryte išvyksta prie stovybos. Todėl negalėsiu su manimi praleisti laiko, bet jo sūnus stud. Luiz pavaižins mane po miestą ir parodys įdomesnes vietas. Jis lietuviškai nekalba, bet gerai moka angliskai, tai susikalbėsiu. Jam jau 21 metai. Taip susitarėme.

Atsikėlęs nuskubėjau į viesbučio valgyklą pusryčių. Pusryčiai puikūs ir skanūs. Pavalgau, einu prie keltuvo, nusileidžiu žemyn ir einu prie durų, kur manęs laukia jaunas studentas Luiz Gaulia. Sedame ir važiuojame su juo, bet ir jis lekia, kaip tėvas Antonio su savo automobiliu, kad man net plaukai pasistojo ant

galesite nusipirkti pigiomis kainomis. Už bilietus nereikia mokėti.

Mudu paimame. Aš galvoju pasinaudoti ir pamatyti dirbtuves ir jų gražius dirbinius. Norėjau parvežti moterims laktuvų. Bilietus turime.

Važiuojame jūros įlankos link, kuri vadinasi Copacabana. Pastatė automobilį, einame prie gražaus jūros pakraščio. Vanduo mėlynas, nėra jokių bangų. Tai garsusis plažas, kuris sutraukia mases žmonių karštomis dienomis, ypač jaunojo. Pajūris švarus ir malonus pasivaikščioti.

Toliau matyti ilgas ir kiek lenktas gražus naujas tiltas, kuris jungia Rio miestą su įlankos priemiesčiu. Tiltas turi 14 kilometrų ilgio ir per dieną juo pravažiuoja daugiau kaip 15,000 automobilių. Jis pastatytas ant stulpų skersai plačią įlanką.

Gražiausias pjūris prie Atlanto įlankos. Visu pajūriu pravesti du moderniški keliai, o už jų pristatyta lanku didžiuliai dangoraižiai: viešbučiai, istaigos ir kondominium apartamentai. Šalia to, prie jų įrengtos didelės aikštės, kuriose pristatyta statulų. Ten turistai vakarais užkandžiauja ir gaivinais gerimais. O dangoraižių apačioje yra įrengtos modernios valgyklos, restoranai. Jie puikiai įrengti, patarnavimai geriausi ir jais naudojasi daugiausia tie, kurių pilnos kišenės pinigų.

Einame ir mudu su Luiz į gerą restoraną pavalgyti, nes jau buvo 1 val. po pietų. Užsiskėmė gerus pietus. Mano jaunas vadovas užsisako mėsos kepsnį, o aš užsisakiau vėžiukų. Valgau ir skonis tikrai pasakiškas, tokių skanių vėžiukų ir Amerikoje nevalgiau. Sąskaita buvo 25 dol. Tokie pietūs yra pigūs, įskaitant gerimus, kavą su skaniais pyragaičiais ir įvairiais vaisiais.

7. **Braizilija**
Kazys Karuža

46

Po 20 minučių atneša mėsos kepsnius, daržoves, duoną, pyrago bulkutes, sviestą, grietinę, keptas bulves ir kitus priedus. Kepsniai skaniai kvėpia, ypač man, nes jau antrą dieną alkanas, galvoju, kad pagaliau nuraminasi pilvo „kirminai“. Valgau ir mano ausys linksta. Mano bičiulis dr. Antonio Gaulia vis užgeria alučių. Abudu darbuojamės ir juokaujame, kad puikus kepsnis ir gera vakarienė.

Ant scenos pakilimo ateina vyras ir moteris. Vienas vyras skambina pianinu, antras groja fleita, trečias traukia smuiku, o solistas ir solistė dainuoja gražias portugaliskas dainas.

Nė nepajutome, kaip atėjo 1 val. nakties. Norėjau apmokėti sąskaitą. A. Gaulia man neleido, sakydamas, kad esu jo svečias. Aš galėsiu apmokėti kitą kartą, o šiandien moka jis. Be to, pridėjo, kad ryte išvyksta prie stovybos. Todėl negalėsiu su manimi praleisti laiko, bet jo sūnus stud. Luiz pavaižins mane po miestą ir parodys įdomesnes vietas. Jis lietuviškai nekalba, bet gerai moka angliskai, tai susikalbėsiu. Jam jau 21 metai. Taip susitarėme.

Atsikėlęs nuskubėjau į viesbučio valgyklą pusryčių. Pusryčiai puikūs ir skanūs. Pavalgau, einu prie keltuvo, nusileidžiu žemyn ir einu prie durų, kur manęs laukia jaunas studentas Luiz Gaulia. Sedame ir važiuojame su juo, bet ir jis lekia, kaip tėvas Antonio su savo automobiliu, kad man net plaukai pasistojo ant

Pokalbyje su rašytoju Grigorijumi Kanovičiumi dalyvauja Angelė Nelsienė (kairėje), Danutė Mažeikienė ir Ignas Medziukas.

santykius su Sovietų Sąjunga, todėl vengia artimesnių ryšių su rusiškoje imperijoje esančiomis tautomis. Visa tai Lietuvos kelyje į nepriklausomybę sudaro rimtų problemų.

Kanovičiaus nuomone, Gorbaciova reikia remti. Jam išėjus, atsirastų daug daugiau nežinomųjų. Politikoje reikia numatyti priešininkoėjimus. Netekus Gorbaciovo, numatymas ap sunkėtų.

Kliūtys Lietuvoje, galimybės išvijoje

Kai užsienio lietuviai atvyksta į Lietuvą, juos gražiai priima, vaišina, rodo kas gražiausia. Tačiau reikia žinoti, kad yra gąsdinančių reiškinų. Kanovičius nurodė du – alkoholis ir kriminaliniai nusikaltimai. Vilniuje yra rajonų, kur naktimis eiti pavojinga: įvyksta apipilėjimai ir nužudymai. Tai išdava bausių praeities situacijų. Lietuviai Lietuvoje ir užsienyje turi susirūpinti Lietuvos jaunimo ateitimi. Gerai, kad kuriasi ateitininkai ir skautai. Jų misija svarbi.

Politiniame procese Sąjūdis yra svarbiausias veiksnys. Jis jungia visokius žmones. Yra ir prisiplakėlių. Bet jie nėra taip jau pavojingi. Dėl kirmėlaites obuolyje nereikia viso obuolio išmesti, nekaltant jau apie visus kitus sveikus obuolius. Pavojingiau asmeniškoms ambicijoms, net ir gerų žmonių, kurios gali atnešti tam tikrų sunkumų ateinančiuose rinkimuose į Lietuvos aukščiausiąją tarybą. Visiems lietuviams reiktų supaprasti, kad į spąstus galima patekti per akimirka, o išeiti – kartais reikia kelių generacijų.

– Būtiną sąlygą atgauti Lietuvos nepriklausomybę yra viena, – pabrėžė Kanovičius. Sąjūdis jokiū būdu negali suirti. O ir kitos organizacijos turi

rinktis ne trupėjimo, bet konsolidacijos keliai.

– Kalbant apie taktiką santykiuose su centru, aš kartą televizijos reporteriui pasakiau žydišką išmintį: kai sėdi vilko nasruose, labai kvaila galasti jo dantis. Geriau, kad jie išblyrėtų.

– Sovietų Sąjunga yra dideliuose, dideliuose ekonominiuose sunkumuose, – tvirtino svečias. – Kartą mūsų gimnaitė, grįžusi iš Maskvos, pasakė: Maskvoje – istisa pornografija: visos krautuvų lentynos nuogos.

Kanovičius džiaugėsi laisvėjimo kryptimi Lietuvoje padaryta pažanga, o tauta perėjusi net į euforiją. Euforija, anot jo, nėra gal pavojinga, bet gali tapti ir kliūtimi. Jis gan rimtai išspėjo:

– Mūsų šalyje dar nieko nepasiekta, ko nebūt galima atsaukti per vieną naktį.

Paklausus, koks prasmingiausias išvijos darbas, talkinant Lietuvai, atsakė:

– Ieškoti Lietuvai sąjungininkų tarp nelietuvių. Lietuvai lietuvių meilės nepribrūk. Bet jau toks mažų tautų likimas, kad be didžiųjų paramos išsilaikinti sunku. Ieškoti valstybės departamente ir kitur, ir tai reikia laikyti nusižeminimu. Tokia realybė.

Kitą dieną, kalbėdamas žydų konferencijoje, rašytojas Kanovičius buvo tarsi lietuvių advokatas. Tokius pat jausmus Lietuvai turi ir jo simpatinga žmona Olga.

MENO PARODA NAVY PIER

Jau dešimt metų, kai Chicagoje rengiamos tarptautinės meno parodos. Jos bus ir 1990 m., tik 1991 m. bus perkelta į McCormick parodų rūmus. Parodos atneša milijonus dolerių pajamų miestui.

(Bus daugiau)

Kunigu Vienybės šeimo dalyvių dalis Putname, Ct.

JAV LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBEI 80 METŲ

Šiais metais tyliai buvo paminėta Šiaurės Amerikos lietuvių kunigų Vienybės 80 m. sukaktis. Jos pradžia laikoma 1909 m. gegužės 5 d. New Yorke susirinkusių kunigų suvažiavimo nutarimas. Pagrindiniais uždaviniais steigėjai pabrėžė: katalikiško laikraščio steigimą, blaivybės draugijos steigimą, imigrantų globa, prieglaudai bei mokyklų prie lietuviškųjų centrų steigimą. Pradžioje buvo pasiskirstyta į šešias provincijas. Pirmas konkretus jos darbas — tai išteigimas katalikiško laikraščio, kurį pavadino Draugu. Taigi ir Draugas ir Kunigų Vienybė pasiekė rimto subrendusio amžiaus.

Čia tektų paminėti porą įvykių bei planų, kurie žymėjo Kunigų Vienybės sukaktininius metus. Pirmas didesnis įvykis — tai metinės rekolekcijos, kurios jau vienuoliktą kartą iš eilės vyksta Putname, lietuvių seselių vienuolyno patalpose. Šiomet rekolekcijos įvyko birželio 5-9 dienomis. Jas pravedė Sibiro kalejimų kankinys kun. Alfonsas Svarinskas. Kaip daugumai žinoma, Kunigų Vienybė jau eilę metų redaguoja ir leidžia sekmadieninius mišiolėlius ir siuntinėja lietuvių parapijoms ne tik Amerikoje, bet ir kituose žemynuose. Šiomet Kunigų Vienybės centro valdyba, pasitarusi su parapijų klebonais, nutarė paruošti žmonių naudojimui mišiolėlių maldyną, kuriame bus sutelkta visų trijų ciklų (A-B-C) pagrindiniai tekstai ir dažniausiai giedamos giesmės. Spausdinimo darba sutiko atlikti Toronte, Kanadoje. Iš ten, „Tėviškos Žiburio“ administracijai tarpininkaujant, tokie mišiolai turėtų pasiekti prenumeratorius apie 1990 m. birželio viduri.

Antras didesnis įvykis — tai metinis Kunigų Vienybės seimas. Jis įvyko rugsėjo 12-14 dienomis Putname, tose pačiose seselių vienuolyno patalpose. Šio seimo pagrindinis referatas buvo skirtas etninių imigrantų katalikų Bažnyčios problemoms aptarti. Referatą skaitė šių klausimų specialistė ir JAV vyskupo centrinių istaigų darbuotoja — archyvistė seselė Dolores Liptak, Sisters of Mercy kongregacijos narė. Ryšium su Amerikos lietuviškųjų parapijų dabartinės būklės aptarimu bei nagrinėjimu seime buvo pristatytas istoriko kun. V. Valkavičiaus smulkiai parašytas didelio masto projektas — parašyti lietuvių katalikų parapijų istoriją. Ji apimtų bent tris didelius toms, į kuriuos tilptų, be Jungtinių

Amerikos Valstybių, taip pat ir Kanados lietuvių parapijos istorijos apžvalga. Šį projektą remia ir lietuvių išveivijos vyskupas Paulius Baltakis, OFM, ir Amerikos Lietuvių Kunigų Vienybė. Ji bus rašoma angliškai. Tokiu būdu ji turės likti reikšmingu istoriniu dokumentu ne vien tik mums lietuviams.

Iš seime priimtų rezoliucijų tektų paminėti: pasveikinti vysk. Paulių Baltakį jo vyskupo šventimų 5 m. sukakties proga; skirti 1000 dol. — kaip pirmąjį inaišą ruošiamajai Amerikos lietuvių parapijų istorijai parašyti; raginti visus lietuvius, parapijas ir organizacijas remti Liet. Religinės šalpos ir Lietuvių informacijos centra Brooklyne, N.Y.; kviesti lietuvių parapijas ir misijas susiri-

Kunigų Vienybės šeimo dalyvių dalis Putname, Ct. Iš kairės: M. Skabeikiene, ses. Jaskel, ses. Dolores Liptak ir Kun. Vienybės pirm. kun. A. Kontautas.

MOSŲ KOLONIJOSE

Grand Rapids, MI VYSKUPŲ VIENYBĖ

Vysk. Paulius Baltakis aplankė šią vasarą Šv. Petro ir Povilo lietuvių parapiją. Vietinė LB apyl. vald. bandė jį atsikviesti praėjusiais metais, bet jo išsipareigojimai neleido jam to atlikti. Tarptautiniame aerouoste jį pasitiko LB pirm. G. Kamantienė pasitarusi su vysk. V. Kamantais, tose pačiose seselių vienuolyno patalpose. Šio seimo pagrindinis referatas buvo skirtas etninių imigrantų katalikų Bažnyčios problemoms aptarti. Referatą skaitė šių klausimų specialistė ir JAV vyskupo centrinių istaigų darbuotoja — archyvistė seselė Dolores Liptak, Sisters of Mercy kongregacijos narė. Ryšium su Amerikos lietuviškųjų parapijų dabartinės būklės aptarimu bei nagrinėjimu seime buvo pristatytas istoriko kun. V. Valkavičiaus smulkiai parašytas didelio masto projektas — parašyti lietuvių katalikų parapijų istoriją. Ji apimtų bent tris didelius toms, į kuriuos tilptų, be Jungtinių

ti su kuria nors parapija Lietuvoje maldos, laišku, mainų ir kitais ryšiais; prašyti buv. auklėtinius, kunigus ir tikinčiuosius finansiskai padėti lietuvių Šv. Kazimiero kolegijai Romoje.

Seime dalyvavo 32 kunigai ir du vyskupai: Norwich vyskupijos ordinaras (jo teritorijoje yra Putname) Daniel P. Reilly ir mūsų išveivijos vyskupas Paulius Baltakis. Seimo metu įvyko ir Religinės šalpos direktorių suvažiavimas, kurio metu buvo išklaustas išsamus šio centro nuveiktų darbų pranešimas ir išrinkta nauja valdyba. Taigi su svečiais ir prelegentais seime dalyvavo apie 40 asmenų. Šiuo metu Kunigų Vienybė turi per 400 narių. Ateinančių metų kunigų rekolekcijos pravesti yra pakviestas Kauno kunigų seminarijos dvasios tėvas, Sibiro kalejimų kankinys kun. Sigitas Tamkevičius. Rekolekcijos jau dviliktą kartą iš eilės vyksta birželio mėn. antroje savaitėje Putname, seselių vienuolyno patalpose.

K.V.C.

vyskupas P. Baltakis, kleb. kun. Schichtel, LB pirm. G. Kamantienė, Detroito LB apyg. vicepirm. V. Jonaitis su žmona ir LB apyl. garb. pirm. dr. S.K. Balys su žmona.

G. Kamantienė dėkojo vyskui už parapijos aplankimą ir įteikė jam pinigine auką jo misijoms. Dr. Balys irgi dėkojo vyskui už atvežimą „kovojančios Lietuvos vaizdo“ ir pamatymą kokią gražią bažnyčią senieji lietuviai yra pastatę. Vyskupas maloniai lankė pavienius stalus, kalbėjo su lietuviu ir amerikiečiais atsakinėdamas į jų klausimus. Bendrai pasakytina, kad po palaimintojo arkivyskupo J. Matulaičio apsilankymo čia 1924 m. su liet. Mišiomis ir Sutvirtinimo sakramento suteikimu vysk. P. Baltakio po 75 metų viešnagė buvo antroji tokia, kuomet Lietuvoje gimęs vyskupas lankėsi. Jo švelnus balsas, ramus būdas, gilios ir gyvenimiškos mintys glaudžiai rišosi su katalikų tikėjimo vertybėmis — tai buvo tikra dvasinė atgaiva. Gili padėka priklauso LB vald. nariams ir visiems prisidėjusiems prie vyskupo viešnagės. Bet didžiausią našta pakėlė G. ir V. Kamantai, nes jie vyskupą užkvietė, sutiko, globojo, vežiojo ir išleido jį namo. Lauktina, kad jis mūsų parapijos neužmirš ir ateity.

LIETUVIŠKAS KRYŽIUS

Prieš 6 metus viet. LRKS 42-os kp. buv. pirm. J. Puodžiūnienė bent 2 metus kelė sumanymą, kad reiktų pastatyti gražų lietuvišką kryžių prie Šv. P. ir P. lietuvių parapijos bažnyčios. Ruošta kryžiaus pavyzdžiai, kalbėta su klebonu, LB vald. nariu ir kitais. Kai iškilio kryžiaus pagaminimo, pastatymo kaštų ir lėšų telkimo klausimas — ta idėja ir aptilo. 1987 m. švenčiant 600 metų krikščionybės įvedimo Lietuvoje sukaktį, vėl LB apyl. ir LRKS kp. narės A. Lukoševičiūtė ir U. Astrienė iškėlė mintį, kad būtų pastatytas minimas ryžius prie bažnyčios. Tą sumanymą svarstė parapijos komitetas ir tai idėjai nepritarė dėl paties kryžiaus saugumo, bet pasiūlė jį statyti ant parapijos kapinių. Be to, kleb. kun. K. Schichtel, žinodamas lėšų telkimo sunkumus, pats ėmėsi jas telkti. Prie Grand Rapids diecezijų metinių rinkliavų jis prijungė liet. kryžiumi pastatyti prašant aukų. Taip jis parūpino 5000 dol. šiam sumanymui įvykdyti. LB vald. pirm. G. Kamantienė su vyru Vytautu paruošė pavyzdžius, surado menininką Jurgį Daugvilą ir užsakė kryžiaus pagaminimą. LB vald. nariai inž. V. Kamantas ir inž. J. Lukas pasirūpino pamatų išliejimu ir geležinių sustiprinimų įrengimu. Kryžius buvo atvežtas ir pastatytas rugsėjo 27 d. Kartu apsilankė mūsų žinomas rašytojas, žurnalistas ir „Tėvynės“ red., Vytautas Kasniūnas, rinkdamas žinias apie mūsų lietuvių apylinkę. Spalio 15 d. įvyko šventinimas. Inž. V. Kamantas nupasakojo tokių kryžių praeitį ir dabartį ok. Lietuvoje abiem kalbom. Jis paminėjo, kaip komunistai naikino ir griovė kryžius per 40 m. ir dabar ant kryžių kalno jų stovi tūkstančiai, daugiau, negu jie sunaikino. Kun. K. Schechtel atkalbėjo bent kelias maldas, kryžių pašventino. Jis pažadėjo jį aptverti bei sustiprinti cheminiais skysčiais prieš oro permainas. Choras sugiedojo bent kelias giesmes. Pats kryžius yra 20 pėdų aukščio iš kedro (cedar) medžio su įspūdingomis Kristaus ir Šv. Marijos skulptūromis iš priešingų pusių. Prie šventinimo buvo susirinkęs gražus būrys parapičių, daug pranciškiečių ir dominikonų seselių. Žinoma, atitinkami pranciškiai lankytosios parapijos kilmę ir

paskirtį. Didžiausia padėka priklauso klebonui kun. Kenneth Schichtel, LB valdybos nariams, ypač G. ir V. Kamantams bei parapičiams už jų aukas.

LIETUVIŠKOS MIŠIOS

Nuo 1965 m. tęsiamos atgaivintos lietuviškos Mišios. Kai 1982 m. mirė kun. Antanas Treška, tai naujai atkeltas klebonas, vokiečių kilmės, pramokęs lietuviškai skaityti, jas kas sekmadienį laiko pusiau lietuviškai. Visi lietuviai yra patenkinti, kad jis savo maldose ir pamoksluose visomet iškelia mūsų šventes ir svarbesnius įvykius iš ok. Lietuvos. Nuo 1965 m. šioms Mišioms grojo Mich. valst. mokytoja A. Kamsickaitė iš pasiaukojimo. Pavasarį jį susirgo. Laimei šioms liet. Mišioms sutiko vargonauti vietinio didžiausio banko Old Kent Bank revizorius Jonas Treška, Jr. Jis yra baigęs Mich. u-to Ann Arbore ekon. skyrių, buvęs LB apyl. pirm., o dabar vicepirm., liet. radijo pranešėjas ir parengimų akompaniatorius. Dabar jis vargonuoja ne tik liet. Mišioms, bet dažnai ir angliškoms. Jis yra kuklus, darbštus, talentingas ir paslaugus jaunosios kartos lietuvis. Per tarpinius egzaminus jis jau baigia įsigyti Mich. valstijos CBA revizoriaus vardą ir teises.

Čia pasakytina, kad visi Treškų šeimos nariai yra daug nusipelnę lietuviškoms pamaldoms. Praeity buvo daug mėnesių, kai a.a. kun. Antanas Treška laikydavo liet. Mišias, vyr., prie artoriaus tarnavo pastarojo sūnus stud. Petras, o vargonais grojo antras sūnus Jonas, Jr., t.y. dabartinis choro vedėjas ir vargonininkas. Tai reikšmingas vienos šeimos išnašas lietuviškos stiprinimui. Čia gana sunku sudaryti ir išlaikyti savo chorą. Bet jis veikia nuo 1965 m. iki šio laiko. Todėl priklauso gili padėka už pasiaukojimą šioms choro nariams ir nariams: U. Astrienė, S. Jarmo, J. Jonušienė, S. Lastienė, A. Lukoševičiūtė, R. McElheney, G. Oksienė, V. Paovienė, E. Rokiene, B. Sedekerskiene, A. Skrebutėnui, K. Stepšui, O. Szevieniui ir pačiam choro vedėjui J. Treškai, jr., Lekcijas pastoviai ir tvarkingai skaito kas mėnesį pasikeisdami S. Astras, S. Balys, J. Lukas, ir J. Treška, Sr. Liet. Mišios per pastaruosius beveik 25 metus atliko labai paslaugus lietuvių vienijimo, kalbos išlaikymo darbą ir katalikų Bažnyčios ok. Lietuvoje šelpimo savo mėnesinėmis ir metinėmis aukomis. Į bet kokių šių pamaldų sutrukdymą buvo gyvai reaguojama.

TRUMPAI

— Parapijos tradicinis rankdarbių ir meno festivalis bus lapkričio 15 d., trečiadienį, nuo 10 val. ryto iki 5 val. vakaro. Bus paruošiami ir užkandžiai bei priešpiečiai. LB apyl. šiomet neturės savo stalo. LRKS 42-ji kuopa turės rankdarbių parodą, laimėjimus ir pardavines lietuviškus pyragus bei kitokius valgius. Visi kviečiami parap. mokykloje aplankyti šį festivalį.

— Lietuvių fondo vajuš čia vykdomas pusiau privačiai, t.y. vietinio LF k-to nariai, kaip V. Jonaitis, V. Kamantas, L. Raubienė, J. Treška, Sr. ir kiti priima inaišus, kad fondas laimėtų pažadėtus 50,000 dol. iš slapto aukotojo.

— Per pastaruosius metus šioj Šv. Petro ir Pauliaus lietuvių parapijoj mirė 42 nariai ir tai saudaro apie 4-5% visų parapičių. Tik parap. mokyklos gero vardo dėka atsikelia ir prisirašo jaunos šeimos prie mūsų mokyklos, kas sustabdo parapijos mažėjimą.

K. Anulis

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ
pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMŲ mieste ir priemiesčiuose sąžiningai patarnaus
J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

MLS
BALYS BUDRAITIS
Nemokamai įkainuoja jūsų namus.
Turėdamas ilgų metų patyrimą, greit ir sąžiningai patarnausiur pirkime bei pardavime. Kreiptis tel. 767-0600 arba 778-3971.
Adresas 6600 S. Pulaski Rd.
One stop Real Estate

Century 21 KMICIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.
DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer, ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

Namai atviri apžiūrinimui, sekmd., lapkričio 19 d., 1-4 v.p.p.

6751 W. 59 St. — 3 mieg. mūrinis namas 25 metų senumo; gražus, įrengtas rūšis; 2 auto garažas; daug įvairių priedų. Graži aplinka. Geras pirkiny; už žemą kainą. Skambinkite dabar.

3611 W. 61 Pl. — visai naujas 3 mieg. „bi-level“; 1 1/2 prausyklos; jaukus šeimos kamb.; puiki virtuvė, „thermal“ langai; 2 auto. garažas; daug priedų. Puikus pirkiny; skubėkite!

11040 S. Drake — 4 mieg. kamb. „Cape Cod“; didelis 40 pėdų sklypas; išremonuota virtuvė ir prausykla; išsitas rūšis; gražus garažas; mižiniškas sklypas. Puikus namas St. Christina parapijoje. Skubėkite!

AR NORITE PARDUOTI?

Savo namą galite parduoti, tik paskambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Namų įvertinimui skambinkite skubiai — dabar.

O'BRIEN FAMILY REALTY
Tel. — 434-7100 & 436-8600

LITHUANIA MY HERITAGE
Editė by Vladas Vijeckis

Knyga anglų kalboje, pagrindinės žinios apie Lietuvą, 1300 iliustracijų, 400 psl. Leidinys didelio formato, kietais viršeliais, gražiai išleista „Tėviškėlis“ leidyklos Chicagoje, 1989 m. Spaudos darbas ViVi Printing. Tai graži dovana įvairioms progoms. Kaina su persiuntimu 22.75 dol. Illinoisaus gyventojai dar pridėda 1.60 valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti: „DRAUGAS“
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

REAL ESTATE

RE/MAX GREIT PARDUODA
RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6100
Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią istaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankuso klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamas.

ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Reg. Brokeris
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7878

FOR RENT

Išnuomojamas naujai atremontuotas 6 kamb. butas 71 ir Rockwell apyl. Suaugusiems, be gyvuliukų. Reikalui esant, išnuomojamas ir garažas.
Tel. 471-0078

HELP WANTED

Clerical
WORKING AT THE HARRIS IS LIKE NIGHT AND DAY

Full & Part Time Positions
At Harris Bank, we're busy all night long. All day long, too. For many people, working nights is the best time. For others, days. Either way, Harris Bank has your opportunity downtown.

Experienced & Trainees:
• Encoder Operators
• Lock Box Tellers
• Clerks
• Data Entry Operators

Requires good figure aptitude, detail-orientation, and 10-key adding machine skills or accurate typing/data entry skills. Appropriate experience is preferred; however, we will train individuals with good organizational skills and the ability to work independently.

When you work for one of Chicago's largest banks, you can expect a highly competitive pay, including benefits. Convenient interviews will be arranged. For consideration mail your resume or letter to: **HARRIS BANK, Personnel Dept./ALS., 111 W. Monroe Street, P.O. Box 755, Chicago, IL 60690.** An equal opportunity employer m/f/h

HARRIS BANK

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

LEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu ir žiniast. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
655-2020
KLAUDJUS PUMPUTIS

POVILAS PETKEVIČIUS

LENKŲ OKUPACIJOSE IR JŲ KALĖJIMUOSE

Šioje 187 psl. knygoje vilnietis autorius aprašo savo gyvenimo tarpsnį, praleistą lenkų okupuotoje Lietuvoje dalyje ir aštuonerius metus kalėjimuose. Objektivity ir sklandžiai parašytos apybraižos skaitytojui iškina, kad mūsų kaimynas buvo žiaurus ir suktaš. Šią knygą kiekvienam verta pasiskaityti ir turėti savo knygų bibliotekoje. Kaina su persiuntimu 9.50 dol. Illinois gyventojai dar pridėda 64 centus valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti: **Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.**

Sol. Nerija Linkevičiūtė, akompanuojant muz. Manigirdui Motekaičiui atlieka meninę programą Lemonte.

MOSŲ KOLONIJOSE

Lemont, IL
PUOŠNI PUOTA

Puošni puota! Tokią šventę sumanė lietuvių centre surengti jos organizatorė Rasa Šarauskienė. Ir jei kas liko abejingas kilniai puotos nuotakai, lietuviškai „Vycio“ muzikai, nepajėgė atsispirti melodingam Nerijos Linkevičiūtės balsui. Ilgi plojimai neleido jai palikti scenos dėl prašymų dar pakartoti patikusias dainas.

Kad vakaras, skirtas centrai paremti, pavyktų, savo laiko ir pastangų negailėjo R. Kronas, L. Glavinskienė, Z. Cicėnienė, D. Borgogni, I. Draugelienė, R. Norkienė ir kiti. „Daugiau tokių puotų!“ – prašė jų ne vien pobūdžio dalyvis, ne itin noriai paliekantis salę, šventei pasibaigus. Jiems mes galime pažadėti, kad ne blogesnis vakaras bus suruoštas Naujiesiems metams sutikti. Tad kviečiame į lietuvių centrą.

SU LIETUVOS VĒLIAVA

Po sėkmingų varžybų Wisconsin, į Lietuvius centrą susitikti su Amerikos lietuviams atvyko Lietuvos irklautojai. Po Vėlinių šv. Mišiu čia jiems buvo surengtas nuoširdus sutikimas ir sotūs lietuviški pietūs. Svečius pristatė JAV LB valdybos narys sporto reikalams Rimantas Dirvonis. Po to žodis buvo suteiktas irklautojų rinktinės vyriausiajam treneriui, daugelio pasaulio garšių varžybų dalyviui ir nugalėtojui Vytautui Juliu Briedžiui.

Mūsų planuose nebuvo įrašyta, tačiau lietuviams norėjosi apsilankyti mūsų išeivijos sostinėje, todėl kiek pakeitėme savo maršrutą. Šią mūsų kelionę suruošė ir mumis rūpinasi amerikiečiai, tačiau visą laiką mes jaučiame lietuvių dėmesį ir globą. Paprastai jie visur mus sutinka, apnakvydina, pamaitina. Jie ir padėjo mums kelioms dienoms atvykti į Chicago. Kuo mums pasirodė ypatingas šis miestas? Turbūt didžiausią nuostabą kelia tai, kad per daugybę metų mūsų tautos išeivija sugebėjo išaugoti savo vienybę, lietuviškumą, kalbą. Čia veikia daug lietuviškų organizacijų, centrų, leidžiami savi laikraščiai, žurnalai, knygos, vyksta gausybė įvairiausių renginių, o juk tam reikia daug laiko ir pasiaukojimo.

Aš jau antrą kartą lankausi Amerikoje. Pirmąjį kartą dalyvavau regatoje 1962 metais kaip Sovietų Sąjungos sportininkas. Ir veltui tada aiškinau, kad aš iš Lietuvos. Niekas nežinojo tokios šalies ir vadino mane rusu. Dabar beveik visi žino kas yra Lietuva. O ir mes atvykome į Ameriką kaip Lietuvos rinktinė – su savo vėliava, su savo kalba. Tačiau reikia pasakyti, kad net dabartiniams dideliu permaitinimais tai mums buvo nelengva.

Po kelių dienų mes išvykome į Seattle, kur mūsų laukia naujos nelengvos varžybos. Pažadame, kad neapvilsime jūsų, nes mes atstovaujame Lietuvai. Po to Vytautas Julius Briedis pristatė ir trumpai apibūdino kiekvieną rinktinės narį, vakaro šeiminkams įteikė iš Lietuvos atsivežtų suvenyrų. Kiekvienam pristatytam svečiui buvo prisegti ženklukai viešnagei Chicagoje prisiminti. Vakaro pabaigoje R. Dirvonis padėkojo už malonias praleistas laikas, palinkėjo sėkmės varžybose.

- A.

A.†A. CHARLES J. JANULIS

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje. Mirė 1989 m. lapkričio 13 d., sulaukęs 74 m. amžiaus. Gimė Chicagoje.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Eleanor Wainnor, dukte Pam Burke, žentas Lawrence, sūnus Charles P. Janulis, trys anūakai: Samantha, James, Jason Burke; seserys Vera Dyzel su vyru Henry, Sue Maze su vyru Joseph ir kiti giminės.

Kūnas pašarvotas ketvirtadienį, lapkričio 16 d. ir penktadienį, lapkričio 17 d. nuo 3 iki 9 v.v. Petkus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, lapkričio 18 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę žmona, dukte, sūnus, anūakai ir seserys.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

A.†A. DR. HENRIKUI LUKAŠEVIČIUI

iškeliavus amžinybėn negrįžtamai, žmonai ALEK-SANDRAI, giminėms ir draugams reiškiamo giliausią užuojautą.

*Algis ir Genutė Dudai
Kostas Gasparaitis
Janė Gerdvilienė
Antanas ir Vanda Gruzdziai
Leonas Kačinskas
Dr. Juozas ir Ona Petrikai
Margarita Petrikaitė
Jonas ir Ona Pupininkai
Pranas ir Stasė Staneliai
Ona Šiaudikienė
Juozas ir Bronė Taorai
Kazys ir Stasė Urbšaičiai
Kazys ir Alena Vilniškiai
Juozas ir Lelė Žvyniai*

Florida.

A.†A. KONSTANCIJAI ŠTUOPIENEI

mirus, jos sūnui inž. JURGIUI su šeima reiškiamo gilią užuojautą.

*Violeta ir Jurgis Balčiūnai
Alė ir Jonas Čereškos
Elena ir Vytautas Čižauskai
Milita ir Algis Milašiai*

Mūsų mylimai giminaitei

A.†A. Dr. KONSTANCIJAI ŠTUOPIENEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame sūnų inž. JURGI ŠTUOPI, dukrą REGINĄ KAZLAUSKIENĘ bei jų šeimas ir liūdime drauge.

*Halina ir Antanas Milakniai
Vita ir Albinas Markevičiai*

A.†A. ELZBIETAI DIJOKIENEI

Lietuvoje mirus, sūnui VYTAUTUI, mielam „Grandies“ ansamblio nariui su šeima, visiems giminėms bei DIJOKŲ šeimos artimiesiems reiškiamo užuojautą.

Jaunimo tautinis ansamblis „Grandis“

A.†A. GALINA JACKEVIČIŪTĖ

Lietuvos teatro dramos aktorė mirė Vilniuje, 1989 m. spalio 17 d. Su šv. Mišiomis ir gausiai palydėta kolegų ir draugų, palaidota Kauno Petrašiūnų kapinėse greta savo tėvų pulk. Prano ir Margaritos Jackevičių. Liūdi dukte Jolanta Stumbrienė su vyru Algimantu ir jų šeima, sūnus Pranas Morkus su žmona Irena ir jų šeima Vilniuje, sesuo Suzana Arce su vyru Claudio, Princeton, NJ, ir sesuo Renata Trejienė su vyru Viktoru ir šeima, Bogota, Colombia.

Mylimam Tėveliui

A.†A. LEONUI GUDŽIUI

mirus, jo sūnui SIGTUI, „Grandies“ ansamblio šokėjui, velionio žmonai VALENTINAI, giminėms ir artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą.

*Jaunimo tautinis ansamblis
„Grandis“*

GIDAS—DAIMID

E U D E I K I S
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

BUTKUS — PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

Sally

Donald M., Jr.

V A N C E

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA
DIREKTORIAI
1424 So. 50 Ave., Cicero Illinois
PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE
Tel. 652-5245

Laiškas

AR GERAI APGALVOJAME TAI, KĄ DAROME?

Straipsnyje „Istorinei akimir-kai artėjant“ (Draugas, Nr. 214, 1989.XL2) rašoma, kad ryšium su įvykiančiu M. Gorbaciovu vizitu Vatikane Lietuvos Laisvės lygos atstovybė, esanti Chicagoje, paruošė didelį raštą, skirtą popiežiui, kuri pasirašys 100 ar 200 lietuvių inteligentijos profesionalų (kokių profesionalų? — V. SK.) ir kad to rašto tekstą sutinka paskelbti vienas Italijos laikraštis, tam reikalui paskirsiantis visa puslapį, tačiau už tai jam reikės sumokėti penkis tūkstančius dolerių. Prašoma siųsti dolerius tam reikalui į LLL atstovybę.

Tą straipsnį perskačius iškilę keletas klausimų. 1) Koks tas tekstas? Kas jame rašoma ar ko iš popiežiaus prašoma ar net reikalaujama? 2) Kuris Italijos laikraštis sutinka tam reikalui parduoti vieną savo puslapį? Italijos spaudoje juk yra ir tokių laikraščių, kurie nėra pagarbiai nusiteikę popiežiaus ir Bažnyčios atžvilgiu. 3) Dabar, kada Italijos laikraščiai daug dėmesio skiria Pabaltijo kraštams, ar iš viso yra prasmė rinkti ir siųsti vienam iš jų 5000 dolerių, kad paskelbtų kažką susijusio su Lietuva? 4) Ko siekia tos akcijos sumanytojai, būtina norėdami, kad jų privatus raštas popiežiui taip pat būtų pagarsintas ir itališkoje spaudoje?

Bendras išpūdis — visą tai jums nėra būtina žinoti. Duokite tikrai dolerių...

Neturint atsakymo į pirmąjį klausimą, nieko negalima pasakyti apie tokio kolektyvinio rašto tikslumą arba jo beprasmingumą. Tačiau žinant,

kad Lietuvos Laisvės lygai mažiausiai rūpi Lietuvos katalikų Bažnyčios reikalai ir neretai ji reiškia nepasitenkinimus, kad Bažnyčios vadovybė nepaklūsta jos įsakymams nurodymams ir nepalaiko jos kai kurių akcijų, galima manyti, jog to sumanyto rašto tekstas yra tikrai politinis.

Popiežius Jonas Paulius II jo susitikimo su M. Gorbaciovu metu iškels tikrai katalikų Bažnyčios Sovietų Sąjungoje egzistavimo problemas. M. Gorbaciovas, žinoma, ieškos būdų panaudoti popiežiaus autoritetą savo toli gražu ne bažnytiniam reikalams. Popiežių Joną Paulių II mokyti, kaip apsisaugoti nuo Gorbaciovo sukybių arba jį versti statyti Gorbacioviui kokias nors politines sąlygas, mums tikrai netinka.

Popiežius yra gerai informuotas apie Lietuvą. Jį dažnai aplanko kardinolas V. Sladkevičius ir kiti Lietuvos vyskupai. Jis pats atidžiai seka visų įvykių Lietuvoje eiga. Mums žinomi ir jo pasisakymai Lietuvos laisvės klausimu.

1988 metų pavasarį Vatikane perdaviam raštą, skirtą popiežiui, kuriame glaustai išdėsciau visus pagrindinius Lietuvos gerosios dvasiškijos dalies prašymus, nurodant aktualiausias problemas.

Po savaitės vienoje privačioje audiencijoje popiežiui Jonui Pauliui II pasakiau: Jūsų šventenybe, Lietuva labai džiaugiasi Jūsų rodomu dideliu dėmesiu jai ir už tai jums nuoširdžiai dėkoja.

Į tai popiežius man pasakė:

darome visą, ką galime.

Esu įsitikinęs, jog nuo 1988 metų vidurio prasidėjusiuose dideliuose pasikeitimuose Lietuvos katalikų Bažnyčios vidaus ir išoriniame gyvenime didžiulis nuopelnas priklauso ir popiežiui Jonui Pauliui II. O tų pasikeitimų tiesioginis poveikis stipriam tautiniam atgimimui yra neginčytinas.

Nederėtų pamiršti, kad dabartinio Lietuvos atgimimo šaknys yra ne Sąjūdyje ir ne LLL buvusioje pogrindžio veikloje, nutrikusioje 1980 metais, o už savo ir tautos teises dešimtmečiais atkakliai kovojusioje Lietuvos katalikų Bažnyčioje. Kas tuo abejoja, lai atidžiai perskaito visus Chicagoje išleistus LKB Kronikos toms, kurių devintasis ką tik išėjo iš spaudos.

Vytautas Skuodis

Jonas Aistis RAŠTAI

I

Mūsų literatūros klasiko Jono Aistio „Raštų“ pirmasis tomas: visų rinkinių poezija vienoje knygoje. Įspūdingas Aiteies literatūros fondo 450 psl. leidinys su poeto autobiografijomis, su redaktoriu Alfonso Nykos-Niliūno Aistio poezijos aptarimu ir Antano Vaičiūnaičio paaiškinimais. Puiki dovana išeivijai ir Lietuvai.

Leidiny su „Drauge“ kaina \$15.00; su persiuntimu \$17.25; kiekvienam atveju Illinois gyventojai prideda dar \$1.20 valstijos mokesčių.

APLINK MUS

x Kun. Vytauto Bagdaničiaus vadovaujama teologinė sekcija Mokslo ir kūrybos simpoziume šiais metais parodys Lietuvos tautos katalikiško tikėjimo liudijimą persekiojimo laikais. Povilas Vaičekauskas kalbės apie lietuvių krikščioniškas liudijant krikščioniškas vertybes. Prof. Adolfas Damušis aptars lietuvišką katalikybę nepriklausomybės laikais. Išeivijos prisidėjimą prie šio lietuvių tautos vaidmens aptars kun. Jonas Daugintis, analizuodamas dr. Juozo Girniaus knygą „Žmogus be Dievo“. Sekcija bus šeštadienį, lapkričio 25 d., nuo 8:30 ligi 10 val. ryto Lietuvos centre, Lemonte.

x Prof. Vytautas Landsbergis atvyksta iš Lietuvos į Mokslo ir kūrybos simpoziumą, kuriame jis skaitys paskaitą „Muzika Lietuvos atgimime“. Prelegentas yra žymiausias Lietuvos muzikologas, talentingas publicistas, aktyvus Sąjūdžio steigėjas ir dalyvis.

x Arvydui Juozaičiui lankantis Kalifornijoje, Los Angeles lietuvių surinko aukų Sąjūdžiui. JAV Lietuvių Bendruomenės Los Angeles apylinkė toms aukomis nupirko Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžiui penkis telefonų aparatus, kuriuos pristatė Sąjūdžio informacijos centru Chicagoje persiusti į Lietuvą.

x Vaidotas Daunys ir Vanda Zaborskaitė kalbės Ateitinku namų (127th ir Archer) popietėje šį sekmadienį, lapkričio 19 d. 2:00 v. p.p. Kviečiame dalyvauti ir susitikti su šiais kultūrininkais. (sk)

x Dail. Juditos Jozaitienės ir Lietuvos Meno rinktinės parodos atidarymas bus šį penktadienį, lapkričio 17 d. 7:30 v.v. Čiurlionio galerijoje. Atidarymo žodį tars LB kultūros pirm. D. Kučėnienė ir menotyrininkė Daiva Karužaitė. Po to įvyks Ritos Markelytės-Dagienės dainų recitalis. Visuomenę kviečiame atvykti. (sk)

x „Dailės '89“ ir kitų meno parodų atidarymas bus šį šeštadienį, lapkričio 18 d. 7:30 v.v. Pasaulio Lietuvių centro žemutinėje salėje, Lemonte. Kalbės Viktorija Matraga, Lori Wilson ir Joyce Jablonski, Lakeside Meno centro direktorės. (sk)

x Reikalingiausių vaistų siuntinukas į Lietuvą. Bayer aspirinas, multivitaminai, vaistai vaikams – 65 dol. su pristatymu, be maito. Siunčiame ir receptinius vaistus. Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk.)

x KOMPIUTERIAI IR ELEKTRONIKA tinkama Lietuvoje. Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk.)

x Jei kas iš Lietuvos važiuotų į Klaipėdą ar kitus Lietuvos miestus, prašau paskambinti 471-2017. Svarbus reikalas. (sk)

x NAMAS PIRKTI PASKOLOS duodamas mažais nesiniais įmokejimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road – Tel. V17-7747. (sk)

x Holiday Folk Fair (Tautybų festivalis) bus Milwaukee, WI, Mecca, lapkričio 17-19 d. Dalyvauja daugiau kaip 40 įvairių etninių grupių. Šių metų šventėje bus pagerbta prancūzų tauta. 1987 m. pagerbta tauta buvo Lietuva. Šioje šventėje šiais metais dalyvauja tautinių šokių grupės: šiaurinio Illinois ir pietinio Wisconsin grupė „Klumpė“, vadovaujama Stasio ir Giedrės Milašų, Lemonto studentų grupė „Spindulys“, vadovaujama Rasos Šoliūnaitės-Poskočiūnienės ir nauja jaunučių grupė iš Buffalo Grove „Vyturys“, vadovaujama Rėdos Ardytės-Pliuriėnės. Chicago ir apylinkių lietuviai maloniai kviečiami gausiai dalyvauti festivalyje.

x „Nerijos“ jūrų skaučių tuntas dvidešimtmečio veiklą švęs šį sekmadienį, lapkričio 19 d. Šventė bus pradėta iškilminga sueiga Jaunimo centro salėje. Po sueigos ten pat vyks vaisės ir iš Toronto atvykstančių dainuojančių sesių „Sutartinės“ dainų programa. Į šią sukaktuvinę šventę laukiami atsilankant visų „Nerijos“ tunte bet kada skaitavusių sesių. Kviečiame visi tėveliai ir tunto rėmėjai-talkininkai.

x Jaunimo centro tradicinių metinės vakarienės, kuri įvyks gruodžio 3 d., rengimo komisija sudaro S. Plėnienė, J. Daunorėnė, A. Lietuvninkienė, M. Salikienė, A. Rūgėla ir Jaunimo centro valdyba. Bilietai gaunami pas rengėjus.

x „Vaidilutės“ teatras, sėkmingai pastatęs „Daktarą Gerdytą“, imasi naujo veikalo ateinančių metų sezonui. Trupei papildyti dar reikia kelių aktorių, ypač vyrų ir vyresnio amžiaus moters. Scenos entuziastai, norintys dalyvauti jaunatviško, dinamiško kolektyvo veikloje (galbūt su gastrolėmis po Ameriką, Kanadą ir Lietuvą), prašomi kreiptis į režisierių Petrą Steponavičių (tel. 476-6440) arba reikalų vedėją Oną Šulaitienę (tel. 656-6726).

x Šeštojo Mokslo ir kūrybos simpoziumo rengimo komitetas, kreipiasi į visuomenę labai svarbiu reikalu. Yra iš Lietuvos atvykstančių mokslininkų, kuriems nėra vietos apsigyventi. Galintieji pas save priimti prašomi skambinti Birutei Zalatorienei 1-708-524-2244. (sk)

x Šeštojo Mokslo ir kūrybos simpoziumo literatūros ir muzikos vakaras rengiamas lapkričio 24 d. penktadienį, 7 v.v. Jaunimo centre. Programoje dalyvauja poetas Bernardas Brazdžionis, pianistė Gražina Landsbergienė ir sol. Regina Micūtė. Bilietai gaunami Vaznelių prekyboje ir prie įėjimo. (sk)

x Vytauto Didžiojo Universitetas – žinios ir diskusijos vakarone, penktadienį, lapkričio 17 d., 7:30 v.v. Jaunimo centro kavinėje. (sk)

x „Sutartinės“ – Chicagoje dar negirdėto Toronto mergaičių kvarteto koncertas ruošiamas šeštadienį, lapkričio 18 d. 8:00 val. vak. Lietuvių centre, Lemonte. Bilietai – 8 dol. asmeniui, gaunami prie įėjimo. Visi kviečiami. (sk)

x Lemonte išnuomojamas naujai atremontuotas, apšildomas, vieno miegamojo butas. Skambinti tel. 257-9153, arba vakarais tel. 301-8410. (sk)

x JUOZAS RACEVIČIUS, namus parduoda greit. Įkainojimas – veltui. Skambinti Bell-Bace RE, tel. 778-2233. (sk)

x Dalios Eidukaitės-Faneli koncertas bus lapkričio 19 d., sekmadienį, 3 val. p.p., Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje. Po koncerto vaisės.

x JAV Liet. Jaunimo sąjungos valdyba praneša, kad politinės praktikos programai Washington, D.C., prašymų terminas pratęsiamas iki lapkričio 22 dienos. Stipendijos suma – 2000 dol., darbas – dešimt savaitių. Stipendija galioja 1990 metams. Prašymus siųsti: Algis Šilas, 3049 S. Buchanan St., Apt. A-1, Arlington, VA 22206.

x Farmacijos daktarė Rožė Šomkaitė praneš apie maistui gnyminams nuo ligų šį sekmadienį nuo 2 v. p.p. Alvido pažmonyje Lietuvio sodyboje. Dalyvauja kun. Juozas Juozėvičius, gyd. psichiatras Algirdas Statkevičius, gail. sesuo Elena Peržinskienė, Grožvyda Giedraitytė ir Antanas Keveža. Kard. Vincento Sladkevičiaus pamokslas – video filmas. Kraujospūdių matavimas. Kraujo tyrimui lapelių išrašymas. Alvido gėrybėmis pasivaisinimas be kavos, rūkalų ir svaigalų. Visiems įėjimas laisvas. Visi laukiami.

x Svajonė Kerelytė, Tomas Vieraitis, Aušra Jasaitytė, Vytenis Kirvelaitis ir Rasa Miliauskaitė – Jaunimo sąjungos Chicago skryžiaus valdyba laukia viso lietuvių jaunimo, turinčio daugiau kaip 18 metų, Padėkos dienos šokiuose. Šokiai bus Jaunimo centre.

x Beverly Shores Lietuvių klubo susirinkimas bus šį sekmadienį, lapkričio 19 d., 4 val. p.p. Stankūnų restorane. Jį globoja Kristina Austin, pagerbdama savo tėvus Charles ir Josephine Kriščiūnas, kurie buvo klubo steigėjai. Minint klubo 5 metų sukaktį, Josephine Kriščiūnienė buvo išrinkta garbės nare. 12 val. Šv. Onos bažnyčioje kun. Ant. Saulaitis atnašaus šv. Mišias už mirusius klubo narius.

x Šeštojo Mokslo ir kūrybos simpoziumo užbaigiamame bankete, kuris įvyks Lexington House patalpoje. Svečius linksmins „Vyčio“ orkestras, vadovaujamas Liūto Dargio. Stalų platinimas labai sėkmingai vyksta, dar neužsisakę raginami paskubėti.

x Inž. Algimanto Žemaitaičio memorialinė audinio paroda vyks per Mokslo ir kūrybos simpoziumą.

x Ona Dumčienė trečioms a.a. Antano Dumčiaus mirties metinėms prisiminti paaukojo Tautos fondui okupuotas Lietuvos laisvinimo reikalams 300 dol.

x Šeštojo Mokslo ir kūrybos simpoziumo rengimo komitetas praneša, kad baigiamam pokyliui, kuris rengiamas lapkr. 25 d., šeštadienį, Lexington House, laisvų vietų skaičius jau labai ribotas. Visi, padarę vietų rezervacijas, prašomi susimokėti iki lapkr. 21-mos dienos. (sk)

x Privatus kolekcionierius norėtų įsigyti Nepriklausomos Lietuvos kariuomenės ženklų, medalių, kepurų, diržų, uniformų, kardų, šautuvų ir pan. Rašyti: A. Stankus, 4625 Mountain Lakes Blvd., Redding, CA 96003. (sk)

x Sulaukę nuosirdaus priėmimo Čikagoje lapkričio 8 d., Vytauto Kernaga vadovaujamas „Dainos teatras“ vėl pasirodys Čikagos Jaunimo centro didžiojoje salėje lapkričio 25 d. 7:30 v.v. ir lapkričio 26 d. 4:00 v. p.p. Ruošia „Lithuanian-American Radio“. Bilietai: „Patrician“ parduotuvėje, tel. (312) 778-2100. (sk)

Kr. Donelaičio madų parodos „Miesto sapnai“ modeliotojai su pranešėjais ir tėvų k-to pirm. J. Augium.

Nuotr. J. Tamalauičio

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

KRISTIJONO DONELAIČIO MOKYKLŲ MADŲ PARODA

Ar tai sapnas ar tikrovė? Taip kiekvienas galėjo savęs klausiti, atsilankęs į Kr. Donelaičio mokyklų suruoštą madų parodą, įvykusią lapkričio 5 d. Jaunimo centre. Šios parodos pavadinimas buvo „Miesto sapnai“. Ši paroda gal daugeliu atžvilgiu išsiskyrė iš kitų anksčiau ruošimų madų parodų savo jaunatvišku žaislingumu, modeliotojų gracingumu, jau nekalbant apie visų rūbų įvairumą ir gausumą. Tai buvo jau XI madų paroda, suruošta Kr. Donelaičio mok. Šios parodos pasisekimą nulėmė tai, kad jos organizacinio komiteto branduolį sudarė jaunimas, beveik visi pereję Kr. Donelaičio mokyklas. Pagirtina, kad dir. J. Širka pasitikėjo jaunuimui, perdavė jiems visą organizacinį darbą, o jie savo ruožtu neapylė direktoriaus ir visuomenės lūkesčių.

Gerai atliktas darbas atima daug laiko, tad kiekvienam aišku, kiek darbo reikėjo įdėti į tokią gražią ir nuotaikingą madų parodą. Pagirtina taip pat, kad organizatoriai, atitrukdami nuo savo studijų ar tiesioginių darbų, jautė pareigą ir atsakomybę su meile atiduoti tiesioginę duklę savo buvusios mokyklos. Madų parodos „Miesto sapnai“ pirminkė buvo Rūta Musonytė. Jai ant pečių kaip tik ir krito visas organizacinis darbas, kuri jį su savo talkininkų pagalba atliko nuostabių puikiai. Madų parodos koordinatė ir dekoracijas paruošė Rubija Jasinašvičienė. Muziką tvarkė Darius Polikaitis. Šviesas tvarkė Vida Momkutė.

Jaunimo centro didžioji salė buvo pilnai užpildyta Kr. Donelaičio mokyklų šeimos narių, draugų ir rėmėjų. Scenos dekoracijos derinosi su parodos pavadinimu, kuri buvo papuošta žibantais dangoraižių siluetais, mėnuliui šviečiant. Gražias stalų dekoracijas, pritaikytas pagal scenos apipavidalinimą, paruošė Gražina Gražienė, talkininkaujant Linai Augiūtei. Ant staliukų buvo išdėliotos madų parodos programos, kurių viršelį apipavidalino Kr. Donelaičio mokyklos mokytoja Rima Polikaitytė.

Šių metų Kr. Donelaičio mokyklų tėvų komiteto pirminkas Jurgis Augius atidarė madų parodą, pristatydamas parodos komentatorius Jokūbą Gražį ir Vytenį Kirvelaitį. V. Kirvelaitis pirmiausia pristatė publikai madų parodos pirminkę Rūtą Musonytę ir narius Jurgį Augių, Nijolę Butts, Zigmą Mikuzį, Reginą Viržintienę, Gražiną Viziniene, E. Tuskenytę, Gintarę Taus, Dalią Musonytę, Aušrą Jasaitytę, Indrę Rudaitytę, Daną Mikuzienę, Tadą Birutį, Dalią Lietuvninkienę ir Rimą Polikaitytę. Po to V. Kirvelaitis supažindino publiką su modeliotojais. Moterų rūbus modeliavo: A. Mikučauskaitė, K. Šilimaitytė, G. Gražina Gražienė, Lisa Beigienė, Alytė Gražytė, Vida Radick, Birutė Šontaitė, Dana Penčylaitė, Rima Polikaitytė, Rūta Rasutytė, Julie Menze, Dalia Lietuvninkienė, Rūta Stroputė, Ann Gillespie, V. Valaitienė, Dana Mikužienė. Vyrų modeliai buvo: Petras Stukas, Audrius Polikaitis, Viktoras Puodžiūnas, Arvydas Blyskis, Stepas Puodžiūnas. Vaikų rūbus modeliavo: Kristina Augiūtė, Rana Brizgytė, Rytis Dumbrys, Dalius Gilvydis, Vytukas Grybauskas, Kristina Jakštytė, Irena Kvantaitė, Tomas Mikuzis, Tadas Mikuzis, Kristina Puišytė, Elenutė Tijūnelytė, Ada Valaitytė, Daina Valaitytė.

Gėrimus prie stalo nešė Zigmą Mikuzis ir Povilas Augius, o prie staliukų svečių troškuli malšino Arvydas Končius, Edis Leipus, Gintaras Lietuvninkas, Viktoras Martinka, Gintas Šlapkauskas, Sigitas Vaznelis. Jokūbas Gražys supažindino madų parodos dalyvius su krautvėmis, iš kurių buvo gauti rūbai šiai parodai. Gražiu temperamentingu išraiškos šoku su kepurėmis, aidint muzikos garsams, vienas o kito per visą madų parodos taką pasirodė modeliotojai. Žavingos figūros, laisvi judesiai, žavinčios šypsenos ir rūbai iš karto užkerojo dalyvius. Iš visų modeliotojų tarpo labiausiai išsiskyrė Rubija Jasinašvičienė, ir aiškiai matėsi, kad čia yra jau toji dirva. Po to buvo modeliotojų pasirodymai. Rūbai keitėsi vieni po kitų, ir koks jų įvairumas! Publikai kaip visada šiltai pasitinka vaikus modeliotojus – priima juos šiltai su visomis jų klaidomis ir nesiklandumais. Tačiau šioje madų parodoje galima buvo tikrai stebėtis mūsų vaikais, nes jie ir sugebėjo išlaikyti eleganciją, grakštumą ir pasirodė kaip tikri profesionalai. Šių metų madų pasulyje vyrą raiškios spalvos, tačiau vis tiek dominuojanti vieta užima ir balta spalva. Jiela buvo žiūrėti į mūsų vyrus modeliotojus, graži laikysena, elegantiški rūbai visą publiką žavėjo, o ypatingai tenka išskirti Arvydą Blyskį, kuris savo žavumu ir elegantišku laisvumu galėtų prilygti geriausiems Amerikos modeliotojams.

Patį programą buvo labai įdomiai suskirstyta, nesijautė joje tokių rūbų grupavimo, tad buvo labai įdomu ir nenubodu stebėti. Pertraukos metu buvo platinami bilietai. Laimėjimai buvo labai gausūs ir įvairūs. Bilietai platinė J. Augienė, L. Adomėnienė, E. Stelmokaitė, Novak, Nijolė Butts, L. Šlikas ir A. Adomėnaitė. Kr. Donelaičio mokyklų fotografas Jonas Tamulaitis nutraukė gražiausiu momentu iš madų parodos. Po ilgosios pertraukos laimingų bilietų traukimas. Toliau, rėdint muzikos garsams,

prasidėjo vakarinių rūbų demonstravimas. Visi rūbai buvo išskirtinai gražūs, juo labiau, kad jie derinosi su mūsų grakščiais modeliotojais. Rūbai keitėsi vieni po kitų: žibantys, auksiniai, sidabriniai, dailios skrybėlaitės pabrėžė rūbų elegantiškumą. Pagal rūbus keitėsi ir moterų šukuosenos, kurias šioje madų parodoje tvarkė plaukų salonas „Symetry“, vadovaujamas Vilijos Merkelytės ir Ed Merkelio. Vyrų vakarinės eilutės ir smokingai buvo labai išskirtinai elegantiški, o svarbiausia, buvo gražiai prezentuojami jaunų modeliotojų. Šį kartą jautėsi, kad ir krautvės pasitarnavo labai daug, leisdamas demonstruoti savo gražiausius rūbus. Negalima nepaminti ir „Lee's“ krautuvės savininkų Kosmonų, kurie jau daugelį metų leidžia naudotis savo rūbais Kr. Donelaičio mokyklų ruošiamose madų parodose ir savo žavinčiais rūbais žavi žiūrovus. Publika žavėjosi nepaprastai gražiais „Smith Fur“ kailiais. Gal ne vieno iš mūsų jie buvo ir liks tik svajone, bet nieko blogo – galima juk pasvajoti valandėlę. R. Stroputė ir R. Polikaitytė modeliavo Stropienės pasiūtomis suknelėmis, kurios buvo žavinčios, kaip ir patios modeliotojos.

Programai pasibaigus, tėvų komiteto pirm. J. Augius visus modeliotojus apdovanojo gėlėmis. Vaikų modeliotojai gavo po žibantį balioną ir saldainių. J. Augius padėjo visiems prisidėjusiems prie šios madų parodos, ypatingai padėką išreiškė R. Musonytei ir Rubijai Jasinašvičienei. Taip pat jis padėjo mamytėms paruošusioms užkandėlius, kuriuos organizavo R. Viržintienė, M. Adickaitė, L. Viržintaitė su N. Butts, M. Harris, Putriene ir I. Adickiene. R. Musonytė savo ruožtu padėjo savo pagalbininkams, be kurių pagalbos nebūtų parodos. Taip pat ji labai dėkinga savo tėveliui dr. V. Musoniui, kuris jai labai daug padėjo.

Kr. Donelaičio dekokja visiems atsilankiusiems į šią madų parodą. Mokykloms labai reikalinga finansinė parama ir atsilankymu ne tik prisidėjo prie mokyklos finansų pagerinimo, bet ir parodė palankumą lietuviškai stipriausioms Kr. Donelaičio mokykloms.

Nijolė Nausėdienė

KĄ KALBĖS MUZIKAI MOKSLO IR KŪRYBOS SIMPOZIUME

Simpoziumas bus, muzikos teatro (operos) ir muzikologijos. Pirmąją galimą drąsiai pavadinti – jaunųjų tribūna. Apie savo kūrybą kalbės trys talentingi kompozitoriai: Rita Dagienė, Petras Aglinskas ir Juozas Kasinkas. Į šiuos jaunuosius muzikus jau yra atkreipusi dėmesį Amerikos visuomenė.

IŠ ARTI IR TOLI KANADOJE

– Aras Piečaitis iš Montrealio tarnybos reikalais buvo išsiųstas į komunistinę Kiniją. Jis parsivežė daug išpūdžių ir gerų skaidrių.

– Edmontone, Alb., Juodojo kaspino iškilmės buvo rugpjūčio 23 d. prie Freedom Council pavergtomis tautomis. Dalyvavo kelios tautybės, sugedusios Kanados himnų. Lietuvišką vėliavą tribūnoje laikė A. Dudaravičius ir prof. A. Rakauskas, šalia vėliavos tautiniais drabužiais pasirėdžiusios budėjo O. Drukeitinienė ir A. Augytė.

– Sudbury, Ont., medžiotojų ir žūklautojų klubas surengė vasaros gegužinę V. Gudriūno sodyboje – vasarvietėje Wolesley Bay. Dalyvavo klubo nariai ir svečiai. Už šaudymą pereinamąsias taures laimėjo Kęstutis Poderis ir Ona Poderienė. Prizinium šaudyme laimėjo Valys Bružas, Domininkas Nickus ir Kęstutis Poderis. Pietus paruošė Birutė Stankuvienė.

Jie gauna kūrybinių užsakyimų ir sėkmingai juos atlieka. Simpoziumo metu penktadienį, lapkričio 24 d., 9 val. ryto su jaunųjų autorių mintimis ir idėjomis turės progą susipažinti visa lietuvių išėivijos visuomenė.

Muzikos teatro sekcijoje bus aptarta populiariausia išėivijoje sritis – Lietuvos opera. Iš jos istorijos bus skaitomi du pranešimai. Vieną ruošia ilgametis šio lietuviško veiklos baro organizatorius ir vadovas, kasdieninių jos rūpesčių ir darbų bei pergales akimirku liudininkas Vytautas Radzius. Kitame bus nagrinėjamas Vincės Jonuškaitės dainavimo menas. Prelegentė – Dalia Kučėnienė (ji yra simpoziumo tarybos narė) ta proga paruošė dokumentinę kino juostą. Paskaitos metu bus rodomi du filmo fragmentai. Sekcijos darbas vyks šeštadienį nuo 8:30 val. iki 11 val., iki pietų. Tikimasi diskusijų ir lietuviškosios operos veteranų atsiminimų.

Lietuvių muzikos kultūra yra nedaloma, nesvarbu, kuriame kontinente ji būtų užgimusi. Tą galvoje turėdami, į simpoziumą pasikvietėme du prelegentus iš Lietuvos. Profesorius Vytautas Landsbergis, daugeliui žinomas kaip Sąjūdžio vadas, iš profosijos yra muzikos menos tyrinėtojas, ypač garsus knygomis apie M. K. Čiurlionį, Č. Sasnauską, straipsniais apie lietuvių muzikos kultūrą. Jis taip pat yra pianistas. Muzikologijos sekcijoje V. Landsbergis skaitys pranešimą „Muzika Lietuvos atgimime“. Į simpoziumą atvyksta ir Ratilio vadovė Zita Kelmickaitė. Ji darys pranešimą iš lietuvių folkloro temos, pasirašė dainavama medžiaga, kurią yra surinkusi savo disertacijai.

Lietuvių išėivijų muzikos kultūra Amerikoje vystėsi neįprastomis sąlygomis. Tos raiškos problemoms bus skirtas muzikologės Loretos Venclauskienės pranešimas, o apie lietuvių išėivijų muzikinės savišėivos kultūrą ir ateitį kalbės Chicago publikai gerai pažįstama muzikė, chorų vadovė Emilija Sakadolskienė.

Muzikologijos sekcija dirbs šeštadienį nuo 1:30 iki 3 valandos p.p. Paskaitų pasiklausti visi kviečiami. –lv

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. – 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.